NA CD NÁSTROJE NA ZRYCHLENÍ WINDOWS

21/2010

počítač

PRO KAŽDÉHO

11. 10. 2010 • 69,90 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

PLNÁ VERZE ZDARMA

KARLŮV MOST

- Historie
- Fotografie
- Průvodce

Zrychlete počítač!

- Zaručené tipy a triky strana 8
- Odpovědi na vaše dotazy strana 12

TEST

NEJMENŠÍ NOTEBOOKY

Internet, filmy a hudba

strana 14

SMS ZADARMO

Ušetřete díky internetu strana 43

KNÍŽKY BEZ PAPÍRU

Elektronické knihy: celá knihovna v kapse strana 38

10 STRAN NÁVODŮ JAK NA TO:

- Tipy pro Excel strana 23
- Jak na snímky obrazovky strana 25
- Instalujeme Linux Ubuntu strana 27
- Třídíme data v tabulkách strana 29
- Fotografie v počítači strana 31

PŘEDSTAVUJEME

DUEL LEVNÝCH FOTOAPARÁTŮ

Casio vs. Nikon

strana 18

9 771212 072697 41

Inzerce

OBSAH ▶ PPK 21/10

4 **Co najdete na CD**

6 **Novinky ze světa počítačů**

TÉMA ČÍSLA

8 **Zrychlete počítač**
Sebelépe vybavený počítač začne po nějakém čase užívání jevit známky poklesu výkonu. Poradíme vám, jak to napravit.

12 **Otázky a odpovědi**
Nevěříte, že lze systém udržet v kondici? Připravili jsme odpovědi na některé otázky související se softwarovým čištěním počítače.

TEST

14 **Společníci na cesty**
Test netbooků – malých a elegantních počítačů, které se vejdou i do kabelky.

PŘEDSTAVUJEME

18 **Kompakty za rozumnou cenu**
Fotoaparáty Casio Exilim EX-Z800 a Nikon Coolpix S5100 lze pořídit za částku okolo čtyř tisíc korun. Co za tuto cenu nabízejí?

20 **Štíhlý a úsporný monitor**
Iiyama ProLite E2472HD je 24palcový monitor, jehož přednostmi jsou plné HD rozlišení a nízká spotřeba energie.

21 **Kvalitní ochrana počítače**
Nová verze bezpečnostního balíku od firmy Kaspersky Lab.

JAK NA TO

23 **Tipy pro Excel**

25 **Všeuměl pro práci s obrázky**

27 **Průběh instalace Ubuntu 10.04**

29 **Jak se používá automatický filtr**

31 **Tipy pro Zoner Photo Studio**

RADY A NÁVODY

34 **Tipy redakce: Co nás v redakci zaujalo**

35 **Rádce kupujícího**
To nejlepší: přenosné 2,5" pevné disky, 22palcové monitory, automobilové navigace a barevné tiskárny.

37 **Překlad textu do angličtiny**
Ukážeme vám, jak využít jednu z novinek MS Wordu 2010.

38 **Knihy bez papíru**
Výrobci elektroniky a internetoví prodejci tvrdí, že papírové knihy končí a nastupují knihy elektronické. Jaká je pravda?

41 **Ochrana dat v mobilu**

INTERNET

42 **Google Chrome 6 zklame i potěší**

43 **Jak poslat SMS zadarmo**

44 **Digitální komunikace**

46 **Křížovka**
Naše vydavatelství věnuje 10 výhercům balík bezpečnostních programů Norton Internet Security 2011.

47 **Listárna**

Témata z titulní strany jsou v obsahu vyznačena červeným číslem stránky.

ÚVODNÍK

ŠKODÍ VÁM FACEBOOK?

Vážení čtenáři, nedávno jsem se dočetl o výzkumu vědců z jedné amsterdamské univerzity. Ti zjistili, že studenti, kteří při studiu používají Facebook, dosahují při zkouškách o dvacet procent horších výsledků než ti, kteří v sociálních sítích „nejedou“. A že čím častěji studenti Facebook používají (a to nejen při domácím studiu, ale i přímo ve škole během výuky), tím horší jejich známky jsou. Koho by takové zjištění překvapilo? Selský rozum nám napoví, že sám Facebook za to asi nemůže. Kdyby někdo provedl podobný výzkum před osmdesáti lety, asi by odhalil, že stejný vliv na studijní výsledky má četba dobrodružné literatury. Koho tenkrát nebavilo učení, ten si četl pod lavicí rodokapsy nebo posílal spolužákům psaníčka. Dnes je jiná doba, ale my jsme se zase tak moc nezměnili.

Pro nás může být poučný další závěr výše zmíněného výzkumu: Většina respondentů si neuvědomuje, že odvádění pozornosti (v tomto případě od studia ke komunikaci s přáteli na Facebooku) snižuje jejich výkon a zvyšuje množství chyb. Asi se domníváme, že když počítač dokáže spustit několik různých aplikací naráz, zvládneme to (třeba pomocí techniky) i my. A to je chyba. Počítač nám sice dovolí rozpracovat mnoho úkolů najednou, ale stanovit si priority a soustředit se na důležitou činnost už musíme sami.

Přeji vám, abyste se nezamotali do žádné sítě, ani do těch sociálních.

Ivan Heisler, šéfredaktor

14
Test nejmenších přenosných počítačů.

38
Výhody, nevýhody a budoucnost elektronických knih.

OBSAH ▶ CD ČASOPISU PPK

SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Miton CZ** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém CD.**

Karlův most

Karlův most patří mezi nejcennější nemovité historické památky našeho hlavního města. Spolu s Pražským hradem je asi nejfotografovanější pražskou památkou a bez něj si Prahu asi nikdo nedovede představit. Přestože si ho lze kdykoliv prohlédnout, mnozí z nás ani neznají jména všech jeho soch a sousoší. Ani řada dalších jeho zajímavostí není běžně známa. Poznat blíže tuto památku, zařazenou na seznamu světového dědictví UNESCO, vám umožní nabízené CD akademického sochaře a restaurátora Andreje Šumbery.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

Mozilla Thunderbird 3.1.4

Mozilla Thunderbird je velmi zajímavý e-mailový klient. Kromě inteligentního antispamového filtru poskytuje i kontrolu pravopisu včetně podpory češtiny, dále pokročilé třídění zpráv, archivaci pošty, výkonné prohledávání uložené korespondence, podporu více samostatných účtů, ochranu před phishingem, podporu diskusních skupin a integrovanou RSS čtečku s podporou pro podcasting. E-mailový klient Mozilla Thunderbird přijímá poštu přes IMAP i POP3, pracuje i s HTML e-maily a je skinovatelný. K dalším funkcím patří označování uložených e-mailů tzv. štítky pro lepší orientaci v poště, ukládání výsledků hledání jako virtuálních složek s e-maily a prohlížení e-mailů v panelech. Jde o opravdu dobrého klienta pro domácnosti i malé a střední kanceláře, plně lokalizovaného do češtiny.

rubrika na CD: obsah CD / / komunikujeme přes internet

Wise Registry Cleaner Professional 5

Kdo často instaluje spoustu programů a experimentuje se systémem, tomu registr systému narůstá do obrovských rozměrů. Jsou v něm pak desítky tisíc zbytečných klíčů a záznamů. Ty je vhodné čas od času vyčistit. Bleskově to zvládne právě Wise Registry Cleaner Professional. Umí se postarat i o pravidelné čištění registru bez vašeho zásahu. Také dokáže registr defragmentovat a zmenšit. Kromě toho nabízí i několik funkcí pro optimalizaci systémových nastavení Windows – a to jak pro začátečníky pomocí průvodce, tak pro zkušené uživatele, kterým nabízí přímý přístup k systémovým nastavením.

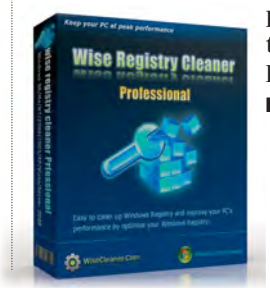

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

Glary Utilities 2.28.0.1011

Nástroj Glary Utilities je určen pro komplexní údržbu operačního systému. Správné nastavení systému a jeho pravidelná údržba vedou ke zpříjemnění práce a ke zlepšení dlouhodobého chodu systému. Pomocí Glary Utilities odstraníte dočasné soubory, neplatné položky v registru, analyzujete využití disku, najdete duplicitní soubory a můžete také šifrovat, obnovovat a nenávratně odstranit (tzv. skartovat) soubory. Dále můžete spravovat nainstalované programy, programy spouštěné při startu, využití paměti a spuštěné procesy.

rubrika na CD: obsah CD / ladíme windows

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUSY
Karlův most
Video-Office 2003&2007
Wise Registry Cleaner Professional 5

KOMUNIKUJEME PŘES INTERNET
Camfrog Video Chat 5.5.241
eM Client 2.7
Google Talk 1.0.0.104
ICQ 7.2 Centrum.cz
Miranda IM 0.9.3
mIRC 7.1
Mozilla Thunderbird 3.1.4
Qip Infium 2 Build 9040
Skype 4.2
Trillian 5 beta
Windows Live Messenger

LADÍME WINDOWS
Advanced SystemCare Free 3.7.0
Auslogics Disk Defrag 3.1.8.155
CCleaner 2.35.1223
Defraggler 1.21.209
Fresh UI 8.63
Glary Utilities 2.28.0.1011
jv16 PowerTools 2010, verze 2.0.0.970
MyDefrag 4.3.1
Process Lasso 3.84.7
Registry Life 1.23
TweakNow PowerPack 2010 2.3.2
TweakNow RegCleaner 5.2.0
Uberstaller 2.1
Vista Sprint 2.1
Wise Disk Cleaner Free 5.61

NOVINKY
Burn4Free 5.1.0.0
K-Lite Codec Pack Full 6.40
Norton Power Eraser 1.5.0.42
Opera 10.62
PeaZip 3.3
Picasa 3.8 #115.53
POP Peeper 3.7.0.0
SeaMonkey 2.0.8
SmartFTP 4.0.1138.0
Spyware Terminator 2.8.0.18
TagScanner 5.1.591
Windows 7 Codecs 2.6.3

SERVIS
Adobe Flash Player 10.1 IE
Adobe Flash Player 10.1 non IE
Adobe Reader 9.3 CZ
Foxit Reader 4.1.1
Google Chrome 6
PicPick 2.3.4

ZAJÍMAVOSTI
Battery 1.0.1.0
GPU Observer 3.6c
Intel Core Series Gadget 2.4
Internet Explorer 9 Beta
PDFZilla 1.2.9
Photoscape 3.5
RoboForm 6.10.0

Inzerce

NOVINKY

AKTUALITY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ A SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY

WELL WRC7000 N

Rychlý Wi-Fi router

Firma Joyce ČR rozšiřuje svoji nabídku o nový Wi-Fi router Well WRC7000 N. Jedná se o model standardu 802.11n s rychlostí přenosu dat až 300 Mb/s, nabízející kromě standardního vybavení i speciální funkce Mesh a MBSSID. Díky funkci Mesh lze nyní pokrýt signálem i velké objekty bez ztráty rychlosti přenosu dat. Funkce MBSSID nabízí více navzájem oddělených sítí, takže potřebujete-li své návštěvě poskytnout připojení k internetu, nemusíte se bát o svoji vlastní síť. Díky českému rozhraní je usnadněno nastavení routeru.

WELL WRC7000 N
cena s DPH: 1 038 Kč
více info: www.joyce.cz
NÁZOR REDAKCE:
Well WRC7000 N je bezdrátový Wi-Fi router, který nabízí rychlý přenos dat, moderní funkce pro zajištění bezproblémového šíření signálu a také čtyři porty RJ-45 pro kabelové připojení počítačů.

PHILIPS 222E2SB

21,5" LCD pro plné HD rozlišení

Pro zájemce o levný monitor, který si poradí s obrazem v plném HD rozlišení, je určen 21,5palcový model Philips 222E2SB. Na širokoúhlém displeji s poměrem stran 16 : 9 se vykresluje obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Displej má svítivost 250 cd/m² a dobu odezvy udává výrobce 5 ms. Pro připojení k počítači jsou v zadní části monitoru umístěny vstupy D-Sub a DVI.

PHILIPS 222E2SB
cena s DPH: 3 590 Kč
více info: www.mmd-p.com
NÁZOR REDAKCE: Monitor Philips 222E2SB je nabízen za velmi lákavou cenu, a přitom nabízí plné HD rozlišení a nízkou spotřebu energie – podle výrobce nepřekračuje příkon tohoto modelu 26 W.

SLOVNÍKY LINGEA

Slovníky on-line pro 24 jazyků

Společnost Lingea zprovoznila na adrese *http://slovniky.lingea.cz* nové on-line oboustranné překladové slovníky, které můžete využívat zdarma. V nabídce je zatím 24 jazyků a navíc slovník českých synonym a antonym. U slovníků pro angličtinu, němčinu, francouzštinu, španělštinu a ruštinu můžete aktivovat poslech výslovnosti hesel. Ovládání je jednoduché, po volbě jazyka zadáte hledaný výraz, po odkliknutí se zobrazí seznam nalezených výrazů a pro první z nich i jeho překlad, doplňující údaje, případně i příklady použití výrazu ve větách.

On-line slovníky Lingea
cena: zdarma, **více info:** http://slovniky.lingea.cz
NÁZOR REDAKCE: Líbí se nám automatické zobrazování synonym zadaného hesla a přehrávání správné výslovnosti. Užitečná je možnost zobrazit tzv. mapu znaků, jejíž pomocí lze jednoduše zadat neobvyklé znaky latinky s diakritikou a také písmena ruské azbuky.

CANON X MARK I MOUSE

Kalkulačka a myš v jednom

Zajímavým produktem je model Canon X Mark I Mouse, který v jednom zařízení nabízí tři funkce: kalkulačku, bezdrátovou myš a numerickou klávesnici. Bezdrátová komunikace s počítačem je zprostředkována pomocí technologie Bluetooth 2.0 a pro snímání pohybu je použit laserový snímač s rozlišením 1 200 dpi. Kromě dvou „myších" tlačítek je zde i rolovací kolečko. Díky numerické části může tento model kromě funkce myši plnit i funkci bezdrátové numerické klávesnice pro zadávání číselných dat, což je praktické zejména při používání přenosného počítače.

Canon X Mark I Mouse
cena s DPH: 1 200 Kč
více info: www.canon.cz
NÁZOR REDAKCE: Díky části s číselnými klávesami a bezdrátové konektivitě je toto vícefunkční zařízení vhodné zejména pro používání s notebookem.

APPLE IPOD TOUCH 4G

Kapesní multimediální přehrávač

Společnost Apple představila nový multimediální přehrávač iPod touch 4G, jehož součástí je 3,5palcový (8,9cm) displej Apple Retina s rozlišením 960 × 640 bodů, trojosý gyroskop a operační systém iOS 4.1. Tento tenký přístroj umožňuje kromě přehrávání hudby a videa také připojení k bezdrátové síti Wi-Fi. V přístroji zabudovaná kamera se hodí i pro nahrávání HD videa.

APPLE IPOD TOUCH 4G
cena 32GB verze: 7 956 Kč, **více info:** www.apple.com
NÁZOR REDAKCE: Na tomto přístroji s hmotností 101 g a s rozměry 111 × 59 × 7 mm zaujme jeho tenký profil, vysoké rozlišení displeje a také velikost paměti – k dispozici jsou modely s pamětí o velikosti 8 GB, 32 GB a 64 GB.

SOFTWARE

ZONER PHOTO STUDIO 13
Brněnská firma Zoner software uvedla na trh třináctou verzi programu Zoner Photo Studio, určeného pro práci s digitální fotografií. „Třináctka" je k dispozici také v 64bitové verzi a nabízí uživatelům zrychlení operací. Majitelé dvou monitorů jistě uvítají možnost pracovat s obrázkem v prohlížeči na druhém monitoru. K dispozici je také vylepšený katalog, který mimo jiné nabízí fulltextové vyhledávání a zohledňuje různé skloňované tvary hledaných slov. Také editor nabízí nové, nebo alespoň vylepšené nástroje. Změn doznala i licenční politika – přibyly licence pro studenty (a to i pro seniory vzdělávající se na některé z univerzit třetího věku) a pro učitele. Zástupci firmy Zoner přislíbili také brzké uvedení e-learningového kurzu „Okem fotografa" na téma digitální fotografie a vydání souboru metodických listů, které usnadní učitelům používání Zoner Photo Studia ve výuce. Krabicová verze Zoner Photo Studia Pro stojí 1 499 Kč s DPH, verze Home je za 999 Kč s DPH.
www.zoner.cz

WINDOWS 7 V ČR POSILUJÍ
Operační systém Windows 7 se stal druhým nejpoužívanějším systémem v České republice. Podle zdroje gemiusRanking, který sestavuje tento žebříček podle počtu uživatelů přistupujících na české internetové stránky, dosáhl operační systém Windows 7 podílu 16,52 procenta a předběhl tak poprvé systém Windows Vista. Stalo se tak přibližně rok od uvedení operačního systému Windows 7 na trh. Více informací naleznete na této adrese: www.rankings.cz.
www.microsoft.cz

NOVÁ VERZE ANTIVIRU AVG
Společnost AVG Technologies představila novou verzi antivirového programu AVG, a to verzi 2011. Tato verze zahrnuje zdokonalenou webovou ochranu, jednodušeji se ovládá a nabízí lepší detekční výsledky a rychlejší práci. AVG 2011 je nejnovějším a nejvyspělejším antivirovým programem společnosti AVG Technologies, určeným pro domácí uživatele i malé podniky.
Volně dostupnou verzi 2011 je možné stáhnout z www.free.avg.com. Kompletní nabídka placených verzí pro domácí uživatele i firmy je nyní dostupná na www.avg.com.
www.avg.com

TOSHIBA PORTÉGÉ R700-12K

Kompaktní plnohodnotný notebook

Notebook Toshiba Portégé R700-12K má 13,3palcový (33,8cm) matný displej a nabízí vysoký výkon a dlouhou výdrž při napájení z baterie. Díky devítičlánkové baterii lze notebook podle údajů výrobce používat na jedno nabití necelých 13 hodin. Model Portégé R700-12K obsahuje výkonný procesor Intel Core i5-520M, 4 GB paměti, optickou mechaniku a také konektor pro dokovací stanici. Příplatková dokovací stanice nabízí rozhraní HDMI a také USB 3.0. Kryt notebooku je vyveden z odolné slitiny hořčíku a oblast opěrek zápěstí má strukturu včelí plástve. Díky tomu je notebook odolný proti prohýbání a elektronické i mechanické součásti jsou chráněny před poškozením.

Toshiba Portégé R700-12K
cena s DPH: 40 190 Kč
info: www.toshiba.cz

NÁZOR REDAKCE:
Tento notebook je určen pro náročné zájemce, kteří požadují kompaktní rozměry, vysoký výkon a dlouhou výdrž při napájení z baterie. Tomu také odpovídá jeho vysoká cena.

INZERCE

Zrychlete počítač!

Sebelépe vybavený počítač po nějakém čase užívání začne jevit známky poklesu výkonu. Patrné je to na prodlužujícím se času potřebném ke startu systému. Déle také může trvat procházení obsahu pevného disku a otevírání souborů.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč se počítač zpomaluje
- proč počítač startuje pomalu
- proč se pomalu otevírají soubory a složky
- jak počítač zrychlit

I běžným užíváním osobního počítače časem vznikne určitý „balast“, jehož přítomnost pocítíte zejména snížením výkonu. Operace, které trvaly mžik oka, pak zaberou několik sekund. Balastem v tomto případě nemyslíme záškodnické programy. I ty samozřejmě mohou mít negativní vliv na celkový výkon počítače a na jeho spolehlivost, avšak postupné (ne skokové) zpomalování počítače ukazuje spíše na nános z bezpečnostního hlediska neškodného nepořádku.

> „Postupné zpomalování počítače ukazuje na nános z bezpečnostního hlediska neškodného nepořádku.“

POMALÝ START SYSTÉMU

Nový počítač se spustí během několika sekund. Počítač, který je v provozu nějakou dobu, může potřebovat i několik minut. Jde o souběh různých příčin, ale jako uživatel můžete ovlivnit zejména počet programů spouštěných automaticky po startu počítače, resp. po přihlášení. Obecně by neměl být automaticky spouštěn žádný program, který nepotřebujete okamžitě po zapnutí počítače.

Některé programy (nebo jejich části) se ovšem po startu spouští automaticky, aby pak jejich pozdější vlastní naběhnutí bylo rychlejší. Tím se ale zpomaluje celý proces nastartování počítače. Podívejte se tedy na oznamovací oblast vedle hodin na hlavním panelu a projděte si jednotlivé ikony, jestli všechny patří programům, které opravdu nutně potřebujete ihned po přihlášení.

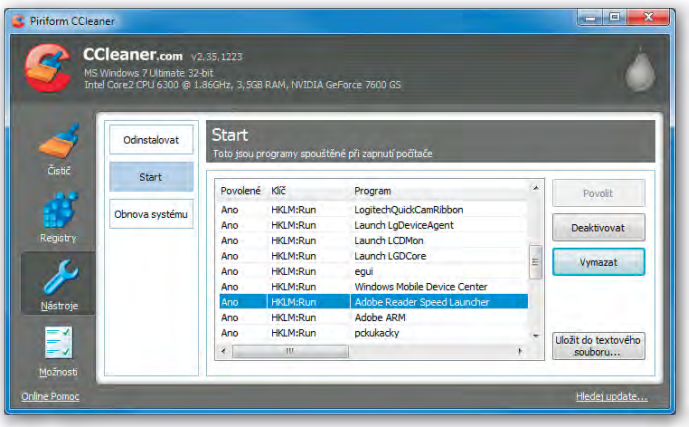

Start počítače nejvíce brzdí automaticky spouštěné programy.

Pokud se vám v nastavení daného programu nedaří najít volbu pro deaktivaci automatického spouštění, nezoufejte. V menu *Start* se nachází složka *Po spuštění*. Smažete-li v této složce nějaký program, pak se dotyčný program přestane automaticky spouštět.

Existuje však více způsobů, jak automaticky spouštět programy. A zde se dostáváme ke slovu bezplatný, ale nesmírně šikovný nástroj CCleaner (*http://www.piriform.com/ccleaner*). Jde o spolehlivý program, který se jednoduše ovládá a „mluví“ česky.

Po stažení, instalaci a spuštění programu CCleaner klikněte v levém sloupci na ikonu *Nástroje* a pak hned vedle na tlačítko *Start*. Poté již můžete velmi jednoduše spravovat programy spouštěné při startu. Deaktivujte spouštění programů, o kterých bezpečně víte, že je ihned po zapnutí počítače nepotřebujete. Pokud systém nějaký program na seznamu nedokáže identifikovat, raději s ním nemanipulujte.

CELKOVÉ ZPOMALENÍ SYSTÉMU

Pokud se vám zdá, že počítač je pomalejší i při práci s programy, při jejichž běhu vykazoval větší obratnost, jde zřejmě opět o vliv onoho balastu. Tentokrát ale v tom bude mít prsty

NÁVOD

Jak přesně pomocí programu **CCleaner** zrychlit běh počítače, to jste se mohli dočíst v praktickém návodu z PPK 7/2010. Tento návod je k dispozici zdarma na našich webových stránkách (viz *http://odkaz.ppk.cz/rychlejsiPC*).

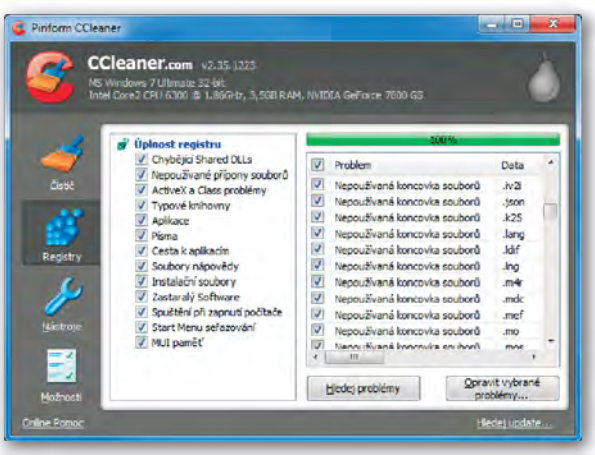

Chybám v systémovém registru nepředejdete, ale můžete je odstranit.

Inzerce

zanesený systémový registr nebo příliš fragmentovaný pevný disk.

Systémový registr je místo, kam se ukládají různá nastavení operačního systému i jednotlivých programů. Chtě nechtě, časem se v něm objeví zbytečné či chybné záznamy. Dochází k tomu při chybě v programech a nezdařeném nebo nekvalitně provedeném procesu instalace/odinstalace softwaru. Jako uživatel můžete řešit zejména až následky, nikoliv přímo příčinu.

Nezbývá tak než povolat opět do zbraně program CCleaner a v levém sloupečku zvolit ikonu *Registry* – jde o jeden z vůbec nejlepších nástrojů pro úklid systémového registru. Poté klikněte na tlačítko *Hledej problémy*. Proces vyhledávání může trvat i několik minut. Není nic výjimečného, když jsou nalezeny stovky problémů. Dále klikněte na tlačítko *Opravit vybrané programy*. Jejich výběrem si hlavu nelamte – prostě je dejte opravit všechny.

Určitě nezapomeňte před opravou vytvořit zálohu registru. CClenaer to nabídne před spuštěním opravy. Vznikne tak jediný soubor s podobou registru před provedením servisního zásahu. Pokud byste po vyčištění registru narazili na nějaké problémy, jednoduše si jeho původní podobu můžete obnovit z této zálohy (stačí na soubor dvojitě kliknout). Eventuálně může pomoci funkce *Obnovení systému*.

I když zásahem programu CCleaner obvykle řešíte problémy, existuje určité riziko, že další (a větší) se vytvoří. Není to důvod k tomu, abyste na údržbu systémového registru zcela rezignovali, jen byste měli být na tuto eventualitu připraveni.

ZPOMALENÉ OTEVÍRÁNÍ SOUBORŮ A SLOŽEK

Negativní vliv na výkon může mít také již zmíněná fragmentace dat na pevném disku. Jde o to, že se související data (např. části jednoho souboru) rozutečou po různých zákoutích pevného disku a počítač pak potřebuje více času na přístup k nim (aby všechna tato data dal dohromady). Proto už dlouho existuje nástroj *Defragmentace disku*, který data opět pěkně srovná. Uživatelé Windows 7 i Windows Vista se o defragmentaci nemusí starat, dochází k ní totiž automaticky podle potřeby a časového plánu.

Uživatelé Windows XP mají situaci trochu horší. Tamní nástroj pro defragmentaci dat nepracuje automaticky a nepočíná si zrovna efektivně. Doporučujeme tedy spíše nezávislý program Defraggler (*http://www.piriform.com/defraggler*), který vyvinuli autoři programu CCleaner. Použít jej mohou i uživatelé Windows Vista a Windows 7, ale v těchto případech přínos není až tak velký (u těchto systémů je to volba spíše pro náročnější uživatele).

Program Defraggler se ovládá velmi jednoduše. Ze seznamu si vyberte požadovaný pevný disk (nebo jiné paměťové médium) a tlačítkem *Analyzovat* spusťte test fragmentace. Pokud tento test ukáže řádově desítky procent, doporučujeme defragmentaci co nejdříve spustit. Na výběr máte základní defragmentaci rychlou a pokročilou defragmentaci hloubkovou, která si ale může vyžádat i několik hodin. Utilita Defraggler umí spouštět defragmentaci také automaticky. Viz *Nastavení/Možnosti/Rozvrh*.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

> „Zanesený registr má negativní vliv na celkovou svěžest systému a může způsobovat i různé další problémy.“

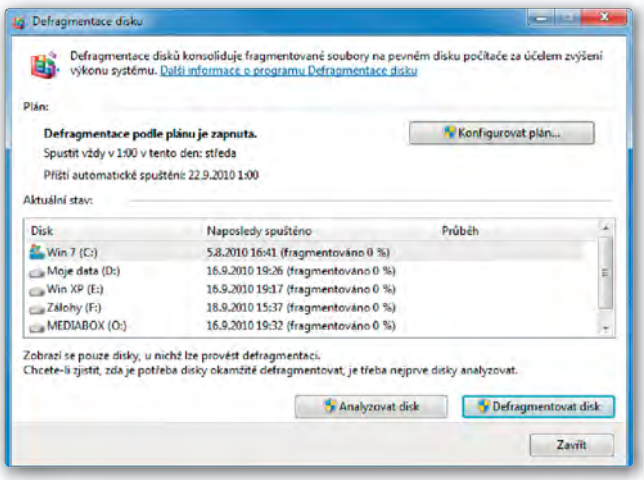

Windows Vista a Windows 7 obsahují schopný nástroj k defragmentaci disku.

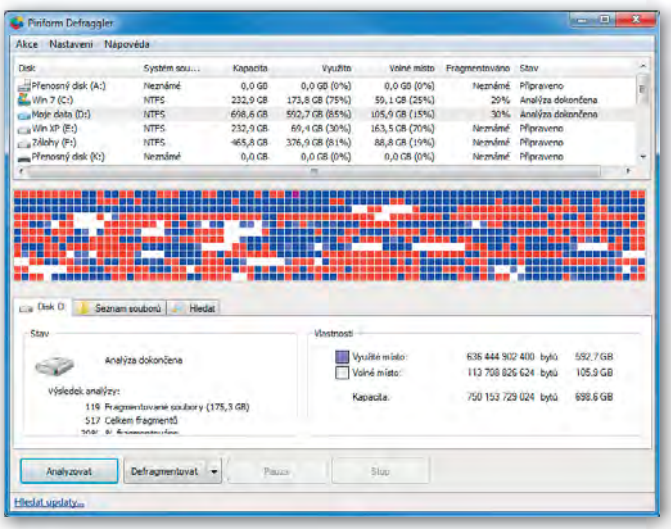

Fragmentace je jakési „rozházení“ souborů po disku – systém je pak musí „hledat“ a to jej zpomaluje.

JAK PŘEDCHÁZET VYTVÁŘENÍ NEPOŘÁDKU?

Výše jsme popsali řešení nejčastějších problémů. Jejich vytváření je však možné částečně předcházet. Dodržujte toto desatero:

1. Řiďte se základními pravidly bezpečnosti a používejte řádně aktualizovanou ochranu před záškodnickými programy.
2. Pravidelně instalujte bezpečnostní aktualizace operačního systému i opravy zvyšující jeho spolehlivost.
3. Zkuste se při výběru softwarové výbavy omezovat jen na programy s dobrým renomé a samozřejmě nepoužívejte nelegální kopie počítačových programů.
4. Neinstalujte zbytečně žádné programy.
5. Nenechávejte automaticky spouštět příliš mnoho programů spolu s operačním systémem.
6. Neinstalujte bezmyšlenkovitě ani doplňky programů (například rozšíření do webového prohlížeče).
7. Alespoň jednou měsíčně zkontrolujte programem CCleaner systémový registr a nalezené chyby opravte. Totéž dělejte i po odinstalování libovolného programu či hry.
8. Minimálně jednou měsíčně nechte proběhnout defragmentaci dat na pevném disku.
9. Pokud máte problémy s výkonem, popřemýšlejte o vypnutí různých dekorativních zbytečností, jako jsou třeba animované postavičky na ploše.
10. Při skokovém zhoršení výkonu proveďte hloubkový test systému antivirovým programem.

Inzerce

Otázky a odpovědi

Nevěříte, že lze systém udržet v kondici? Obáváte se ohrožení dat při defragmentaci? Bojíte se čistit systémový registr? Nevíte, jak poznat rozdíl mezi nánosem balastu a nedostatečným výkonem? Připravili jsme odpovědi na některé otázky související se softwarovým čištěním počítače.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- kdy systém čistit a kdy jej přeinstalovat
- jak rozlišit zpomalení systému od nedostatečného výkonu PC
- o vlivu restartování PC na výkon
- jak řešit problémy s operační pamětí
- o důležitosti a rizicích defragmentace
- zda lze běžně zasahovat do registru

Co říkáte na názor, že zanášení systému nepořádkem nejde zabránit, pročež je vhodné jednou za čas provést novou instalaci operačního systému? Třeba jednou za půl roku?
To je extrémní tvrzení. Samozřejmě že systém lze dostat do takového stavu, že nejrychlejším a nejjednodušším řešením je zkrátka jeho nová, čistá instalace. Při dodržování určité uživatelské disciplíny a průběžném čistění ovšem systém lze udržet v přijatelné kondici i několik let bez reinstalace. Do té doby si většina uživatelů pravděpodobně koupí nový počítač nebo provede čistou instalaci systému kvůli přechodu na vyšší verzi.

Nemohou být problémy se zanesením systému zaměňovány s nedostatečným výkonem počítače? Jak mohu tyto dvě příčiny rozlišit?
Mohou. Proto je třeba rozlišovat různé situace. Pokud v počítači nic nezměníte (hardwarovou konfiguraci, používané programy) a pozorujete pozvolnou ztrátu výkonu, ukazuje to na vliv onoho nechvalně proslulého balastu. Něco jiného ovšem je, když modernizujete softwarovou výbavu a hardware ponecháváte v původní konfiguraci nebo bez významnějšího vylepšení.
Je nutné si uvědomit, že nové verze programů mohou mít (a zpravidla také mají) i vyšší hardwarové nároky, takže počítač pak může vypadat leniveji. Tady čistění nepomůže.

Můj notebook se po několika dnech vždy jakoby unaví a do kondice jej dostane až restartování systému. Kde je problém? Může to být důvod k reinstalaci systému?
To ne. Jde o běžný jev, vyskytující se u počítačů s menším množstvím operační paměti, které jsou často uváděny do režimu spánku nebo úsporného režimu. Problém lze téměř úplně eliminovat rozšířením operační paměti: u počítačů s Windows XP alespoň na 2 GB RAM, u počítačů s Windows Vista a Windows 7 pak nejméně na 4 GB RAM (pozor však na omezení 32bitových variant, které více než 4 GB RAM nepodporují). Levnějším řešením je zkrátka počítač po práci nebo na noc vypínat, nikoliv jen uspávat (hibernovat).

> „Nové verze programů mohou mít (a zpravidla také mají) i vyšší hardwarové nároky.“

Jaký je váš názor na utility pro čištění obsahu operační paměti nebo na její uvolnění? Je to řešení, nebo je lepší rozšířit operační paměť?
Rozšíření operační paměti žádná utilita nenahradí, to je bez debat. S podobnými programy raději neexperimentujte.
Utility na čistění operační paměti (resp. na optimalizaci jejího využití) sice dovedou udržovat určité množství paměti volné nebo část paměti okamžitě uvolnit, ale za jakou cenu? Za cenu odsunu dat na výrazně pomalejší pevný disk, takže krátkodobý kladný efekt je pak vystřídán pomalým načítáním odsunutých dat. S rozumnější mírou to ostatně dělá v případě nutnosti sám operační systém.
Nástroje pro tzv. defragmentaci operační paměti mohou mít lehce kladný účinek, ale zase dost často dávají zabrat procesoru, takže výkon se sníží jinde. Navíc operační paměť není pevný disk. Data z ní se smažou při každém vypnutí počítače, takže při dalším spuštění počítače je paměť nepopsaným listem a není co (de)fragmentovat.

Které souborové systémy je nutné defragmentovat? Doslechl jsem se, že u moderních to není třeba. Jak poznám, jestli můj disk používá moderní souborový systém?
To je obvyklá průpovídka fanoušků Linuxu, alternativního operačního systému, v jehož rámci skutečně nedochází k takové fragmentaci souborů. Ve Windows se lze setkat se souborovými systémy FAT16, FAT32 a hlavně NTFS. Všechny tři defragmentaci potřebují.

Opravdu není nutné se ve Windows 7 starat o defragmentaci dat na pevném disku?
Uživatel se za běžných okolností o defragmentaci skutečně starat nemusí. Systém spouští defragmentaci automaticky, aniž by k tomu potřeboval aktivní součinnost s uživatelem. Stejně je tomu u Windows Vista.

Existuje riziko při procesu defragmentace dat na pevném disku? Mohu o data při provádění defragmentace přijít? Co když třeba během přerovnávání dat dojde k výpadku elektřiny? Nepoškodí se mi tak soubory na pevném disku?
Toho se obávat nemusíte. K defragmentaci dochází tak, aby podobná

situace nastat nemohla. Tím vás ale nechceme odrazovat od pravidelné zálohy dat, pevný disk se totiž může „odporoučet“ kdykoliv.

Nedochází při defragmentaci k opotřebování pevného disku? Z počítače je slyšet takové intenzivní chroupání či crkání. Nehrozí třeba přehřátí?
To je přirozený zvuk pracujícího pevného disku (zvuk jeho pohyblivých dílů). Při defragmentaci disk pracuje opravdu velmi intenzivně, ale pořád jen v mezích svých možností, pro něž je konstruován. Defragmentace tedy není nic zvláštního, čeho by se bylo třeba obávat. Ke zvýšení teploty disku samozřejmě dojít může (právě vlivem jeho velmi intenzivní činnosti), ale nelze hned hovořit o přehřívání.
U stolních počítačů se obvykle není nutné touto otázkou zabývat – ventilátory si s chlazením během defragmentace poradí. Majitelé přenosných počítačů by měli při běžící defragmentaci ověřit, jestli jsou ventilační průduchy volné a může kolem nich cirkulovat vzduch (nepokládejte tedy notebook například na peřinu). Tyto průduchy by ale měly být volné vždy, nejen při defragmentaci.

V minulých číslech PPK jste radili, že laik nemá do systémového registru vůbec zasahovat. Teď doporučujete nástroj pro jeho opravy. Jak tomu mám rozumět?
To se nevylučuje. Řadový uživatel by určitě neměl do systémového registru ručně zasahovat (rozhodně ne bez podrobného návodu nebo bez asistence zkušenějšího uživatele). S využitím programů, jako je např. CCleaner, ale k ručním zásahům nedochází. Program CCleaner zjistí problémy a posléze je i opraví. Bylo by falešné tvrdit, že neexistuje vůbec žádné riziko. Proto doporučujeme registr preventivně zálohovat a v případě problémů využít bod obnovy.

Má smysl podstupovat možná rizika při čištění registru? Není možné nadělat více škody než užitku?
Možné to teoreticky je, ale ve většině případů je vliv výhradně kladný, takže určitou míru rizika stojí za to podstoupit. Důležité je vybrat si nějaký

> „Defragmentace není nic zvláštního, čeho byste se měli obávat.“

osvědčený spolehlivý program, který s čištěním pomůže. My doporučujeme program CCleaner, což je opravdu špička ve svém oboru. Ani přesto však nezapomeňte provést zálohu (export) registru před opravou, což vám program CClenaer sám nabídne a po odsouhlasení i provede.

Kde v případě problémů najdu nástroj Obnovení systému, který několikrát zmiňujete?
Jde o standardní součást Windows 2000 a vyšších. Systémem Windows XP počínaje jej naleznete v menu *Start / Všechny programy / / Příslušenství / Systémové nástroje / / Obnovení systému*. Sám nástroj je de facto průvodcem, který vás obnovou systému velmi názorně provede. Není to nástroj (jen) pro odborníky. Byl vytvořen proto, aby si s „vrtochy“ operačního systému mohl poradit každý uživatel.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

INZERCE

Společníci na cesty

Netbooky jsou malé přenosné počítače, které lze díky malým rozměrům a hmotnosti snadno přenášet – vejdou se do každého zavazadla a jejich výkon je dostatečný pro provozování kancelářských a internetových aplikací.

Tentokrát se v redakci sešla nesourodá skupina pěti netbooků: Podívali jsme se na velmi lehký model Toshiba AC100, který pracuje pod operačním systémem Android, na vysoce výkonný netbook Fujitsu LifeBook PH530 s 11,6palcovým displejem a na tři modely s operačním systémem Windows, jejichž cena se pohybuje kolem 10 000 Kč.

Do srovnávacího testu jsme zařadili tři posledně zmíněné modely s 10,1palcovým displejem: Acer Aspire One 521 stojí 9 890 Kč, Asus Eee PC 1018P pořídíte za 10 990 Kč a HP Mini 210-1150ec za 9 990 Kč. Za nejnižší cenu koupíte netbook Toshiba AC100 (stojí 8 542 Kč), ale tento model nepracuje pod operačním systémem Windows a jeho ovládání a možnosti jsou oproti přístrojům s OS Windows omezené.

Naopak s netbookem Fujitsu LifeBook PH530 se můžete bez obav pustit i do práce s náročnými aplikacemi – je vybaven výkonným procesorem, pracuje pod 64bitovým operačním systémem Windows 7 Professional a v jeho výbavě figuruje větší displej s úhlopříčkou dlouhou 11,6 palce, 500GB pevný disk či třeba videovýstup HDMI. Tento model však stojí 23 844 Kč.

VÍTĚZ TESTU

Z trojice testovaných netbooků, které jsou dostupné za cenu kolem 10 000 Kč a pracují pod operačním systémem Windows, nás nejvíce zaujal model **ACER ASPIRE ONE AO521.** V provedených výkonnostních testech s náskokem porazil své konkurenty a prokázal také velmi dobrou výdrž při napájení z akumulátoru. Potěší i fakt, že vítězný model je dostupný za velmi dobrou cenu 9 890 Kč.

	počítač VÍTĚZ TESTU ACER ASPIRE ONE 521	ASUS EEE PC 1018P	HP MINI 210-1150EC
Cena s DPH	9 890 Kč	10 990 Kč	9 990 Kč
Poskytl	Acer Czech Republic, s. r. o.	Asus Computer Czech Republic, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.
WWW adresa	www.acer.cz	www.asus.cz	www.hp.cz
TECHNICKÉ PARAMETRY			
Procesor/frekvence	AMD Athlon II Neo K125 / 1,7 GHz	Intel Atom N455 / 1,66 GHz	Intel Atom N455 / 1,66 GHz
Vel. operační paměti	1 GB	1 GB	1 GB
Velikost displeje / / rozlišení	10,1" / lesklý / / 1 024 × 600	10,1" / lesklý / / 1 024 × 600	10,1" / lesklý / /1 024 × 600
Grafický čip	ATI Mobility Radeon HD 4225	Intel GMA 3150	Intel GMA 3150
Pevný disk / kapacita	WDC / 250 GB	Seagate / 250 GB	Toshiba / 250 GB
Čtečka paměť. karet	SD, Memory Stick, xD	SD, Memory Stick	SD, Memory Stick, xD
DALŠÍ VÝBAVA			
Wi-Fi/Bluetooth	802.11n/ano	802.11n/ano	802.11n/ano
Porty USB/D-Sub	3/ano	3/ano	3/ano
WWW kamera	ano	ano	ano
Polohovací zařízení	touchpad	touchpad	touchpad
Reproduktory/ /mikrofon	ano/ano	ano/ano	ano/ano
Akumulátor: typ/kapacita	Li-Ion / 4 400 mAh	Li-Pol / 6 000 mAh	Li-Ion / 2 600 mAh
Operační systém	Windows 7 Starter (32 bit.)	Windows 7 Starter (32 bit.)	Windows 7 Starter (32 bit.)
ROZMĚRY A HMOTNOST			
Hmotnost notebooku	1 260 g	1 122 g	1 153 g
Rozměry (š × h × v)	259 × 188 × 29 až 35 mm	262 × 180 × 24 až 27 mm	268 × 179 × 26 až 33 mm
VÝSLEDKY TESTŮ*			
PC Mark Vantage	**1 595**	1 350	1 215
3D Mark 2001	**6 930**	2 477	2 433
3D Mark 2003	**2 766**	707	695
Cinebench 9.5	**1:14 min.**	2:38 min.	2:44 min.
Cinebench R10	**9:47 min.**	16:45 min.	16:58 min.
Převod hudby do MP3	**2:16 min.**	6:18 min.	6:25 min.
HD Tach – přístupová doba	18,9 ms	18,2 ms	**16,6 ms**
HD Tach – rychlost čtení	65,1 MB/s	63,6 MB/s	**89,7 MB/s**
Provoz na akumulátor	5:54 hod.	**6:11 hod.**	3:57 hod.

*** Tučně jsou označeny nejlepší výsledky.**

SROVNATELNÁ TROJICE

Z uvedeného výčtu netbooků jsou tak srovnatelné tři modely. Pro zobrazení obrazu používají 10,1palcový displej s lesklým povrchem a s rozlišením 1 024 × 600 bodů. Jejich pevný disk má stejnou kapacitu (250 GB) a netbooky pracují pod 32bitovým OS Windows 7 Starter. Ve výbavě těchto tří modelů nechybí bezdrátový adaptér Wi-Fi ani Bluetooth a u modelů Asus a HP je přítomna i zdířka pro vložení SIM karty, která slouží pro připojení k internetu prostřednictvím sítě mobilních telefonních operátorů.

VÝKON PRO BĚŽNÉ APLIKACE

Netbooky s cenou kolem 10 000 Kč jsou dostatečně výkonné pro práci s kancelářskými a internetovými aplikacemi, na problém nenarazíte při práci s obrázky a prostřednictvím těchto notebooků můžete přehrávat i filmy. Pro tuto činnost je však vhodné k nim připojit externí monitor (k tomu slouží výstup D-Sub), protože na malém displeji

není požitek ze sledování nejlepší. Na cestách však vezmete zavděk i malou zobrazovací plochou. Jelikož netbooky nejsou vybaveny optickou mechanikou, můžete hudbu a filmy pouštět z USB flash disku či z externího disku pevného. Každý z testovaných netbooků (kromě modelu Toshiba) je vybaven třemi porty USB.

O výpočetní výkon se u modelů Asus a HP stará procesor Intel Atom N455. U netbooku Acer je použit procesor AMD Athlon II Neo K125, který se ve spojení s grafickým čipem ATI Mobility Radeon HD 4225 zasloužil o nejrychlejší provedení našich testů. Velikost paměti je u všech tří recenzovaných modelů také shodná – jde o velikost jednoho gigabajtu.

DALŠÍ VÝBAVA

Ve výbavě současných netbooků nesmí chybět webová kamera, zabudované reproduktory ani mikrofon. Díky těmto

Netbook Asus je vybaven páčkou pro zapnutí a vypnutí webové kamery.

komponentám se po připojení k internetu můžete zapojit např. do videohovorů. Nezbytnou výbavou je tedy bezdrátový adaptér Wi-Fi a pro případ, že pro připojení k počítačové síti používáte kabelovou ethernetovou přípojku, také síťový port RJ-45. Ve výbavě testovaných netbooků najdete i čtečku paměťových karet – všechny recenzované modely si poradí s kartami SD a Memory Stick, přístroje Acer a HP pracují i s paměťovými kartami xD-Picture Card.

NETBOOKY PŘI TESTECH

Recenzované netbooky jsme prověřili sadou testů, z nichž největší vypovídací hodnotu má výsledek testu PC Mark Vantage, který odhaluje celkový výkon sestavy. Při zjišťování výkonu jednotlivých komponent jsme použili testy Cinebench 9.5 a R10 (ty měří výkon procesorů) a testy 3D Mark 2001 a 2003 (ty se zaměřují na grafický výkon). Prověřili jsme i rychlost pevných disků a také rychlost komprimace hudby do formátu MP3. U přenosných počítačů nemohou chybět ani výsledky testů, které informují o výdrži netbooku při napájení z akumulátoru.

U netbooku HP je ethernetová zdířka ukryta pod odklopnou krytkou.

Ve výkonnostních testech nejlépe uspěl netbook Acer Aspire One 521, vítěz tohoto testu. U tohoto modelu jsme naměřili i velmi dobrou výdrž při napájení z akumulátoru (5:54 hod.), ale v této disciplíně jej s časem 6:11 hod. pokořil model Asus, vybavený lithiopolymerovým akumulátorem s kapacitou 6 000 mAh. Nejrychlejším pevným diskem se pyšní model HP Mini 210, ten však kvůli malé kapacitě akumulátoru vydržel v testu pracovat pouze po dobu 3:57 hod.

Martin Semrád

> „Netbooky mají malé rozměry a hmotnost a díky tomu je ocení zejména zájemci o snadno přenosný počítač.“

Cena 23 844 Kč | **Frekvence CPU 1,2 GHz** | **Hmotnost 1 384 g** | **Provoz na akumulátor 7:28 hod.**

FUJITSU LIFEBOOK PH530

Vysoký výkon a cena

Model Fujitsu LifeBook PH530 představuje na rozdíl od ostatních testovaných netbooků zcela samostatnou kategorii – a to jak z hlediska výkonu, tak i z hlediska ceny. Je totiž poháněn 1,2GHz dvoujádrovým procesorem Intel Core i3-330UM, který podporuje technologii HyperThreading a který má k dispozici 2 GB operační paměti. Obrazová data pro 11,6palcový displej připravuje grafický čip Intel GMA HD a pevný disk má kapacitu 500 GB. Displej má lesklý povrch a obraz se na něm vykresluje v rozlišení 1 366 × 768 bodů, které je pro práci i pro sledování filmů podstatně příjemnější než rozlišení 1 024 × 600 bodů. Nad displejem se nachází webová kamerka a zabudovaný mikrofon.

Ve výbavě tohoto netbooku najdete vše podstatné: bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth, modul 3G, tři porty USB a čtečku paměťových karet SD a Memory Stick. V levém boku je vedle výstupu D-Sub i videovýstup HDMI. Tento netbook pracuje pod operačním systémem Windows 7 Professional a v testech díky výkonnému procesoru dosáhl velmi dobrých výsledků. Zvědavi jsme byli také na to, jak dlouho tento přístroj vydrží v provozu při napájení z akumulátoru. Ten má kapacitu 5 800 mAh a dokázal netbook napájet po dobu 7:28 hod., což je výborný výsledek. Takto velmi dobře vybavený a výkonnostně disponovaný malý přenosný počítač si však výrobce cení bezmála na 24 000 Kč.

HODNOCENÍ:

+ vysoký výkon procesoru, dlouhá výdrž při napájení z baterie, HDMI, modul 3G

– vysoká cena

Cena 9 890 Kč | Frekvence CPU 1,7 GHz | Hmotnost 1 260 g | Provoz na akumulátor 5:54 hod.

Acer Aspire One 521

Z trojice porovnávaných netbooků je Acer Aspire One 521 nejlevnějším modelem (stojí 9 890 Kč). Na rozdíl od svých konkurentů je poháněn 1,7GHz procesorem AMD Athlon II K125 a pro zpracování obrazu používá grafický čip ATI Mobility Radeon HD 4225. Z naměřených výsledků je zřejmé, že se jedná o velmi dobrou volbu, protože netbooky Asus a HP ve všech výkonnostních testech s přehledem porazil. Pomalejší je pouze pevný disk. Ten má kapacitu 250 GB a velikost operační paměti je 1 GB. 10,1palcový displej má lesklý povrch a pracuje v rozlišení 1 024 × 600 bodů. Tento model je sice o trochu těžší než jeho konkurenti (váží 1 260 g), ale předvedený výkon nás přesvědčil o tom, že ocenění pro vítěze testu je ve správných rukou. U Aceru se nám líbil také videovýstup HDMI a dlouhá výdrž při napájení z akumulátoru – akumulátor o kapacitě 4 400 mAh vydržel napájet přístroj po dobu 5:54 hod.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrý výkon, výdrž při napájení z akumulátoru, videovýstup HDMI

Cena 10 990 Kč | Frekvence CPU 1,66 GHz | Hmotnost 1 122 g | Provoz na akumulátor 6:11 hod.

Asus Eee PC 1018P

Netbook Asus Eee PC 1018P je velmi lehký (jeho hmotnost je 1 122 g) a má bílý kryt displeje a bílé klávesy. Po odklopení displeje na první pohled zaujme páčka pro zapnutí nebo vypnutí kamery (je umístěna nad webovou kamerou). Je-li tato páčka v pozici „off“, kamera vás nesnímá. Netbook je vybaven procesorem Intel Atom N455, grafickým čipem Intel GMA 3150, 1 GB operační paměti a 250GB pevným diskem. Ve výbavě zaujme i zdířka pro SIM kartu, rozhraní Bluetooth a také lithiopolymerový akumulátor s kapacitou 6 000 mAh, díky kterému dokázal tento model při napájení z baterie pracovat po dobu 6:11 hod. V ostatních výkonnostních testech podal Asus podobné výsledky jako model HP. Tyto výsledky jsou ve srovnání s vítězem testu – netbookem Acer – znatelně nižší.

HODNOCENÍ:

+ výdrž při napájení z akumulátoru, modul 3G

– průměrný výkon

Cena 9 990 Kč | Frekvence CPU 1,66 GHz | Hmotnost 1 153 g | Provoz na akumulátor 3:57 hod.

HP Mini 210-1150ec

Netbook HP Mini 210 dorazil do redakce v růžovém provedení. V jeho útrobách jsou ukryty stejné komponenty jako u výše uvedeného netbooku Asus: Je zde 10,1palcový displej s lesklým povrchem, procesor Intel Atom N455, grafický čip Intel GMA 3150, 1 GB operační paměti a 250GB pevný disk Toshiba. Tento disk je však velmi rychlý: Naměřili jsme u něj jak rychlý přístup k hledaným datům, tak i rychlé čtení dat. Výsledky ostatních výkonnostních testů jsou srovnatelné s výsledky naměřenými u modelu Asus. Avšak kvůli malé kapacitě akumulátoru (ta je pouze 2 600 mAh) zaostal netbook HP Mini 210 v testu, ve kterém zjišťujeme délku provozu při napájení z baterie. Ta činila pouze 3:57 hod. Na druhou stranu je třeba vyzdvihnout dobrou výbavu, která zahrnuje bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth a také modul 3G, díky němuž se k internetu připojíte pomocí vložené SIM karty.

HODNOCENÍ:

+ modul 3G

– průměrný výkon, výdrž při napájení z akumulátoru

Cena 8 542 Kč | Frekvence CPU 1 GHz | Hmotnost 878 g

TOSHIBA AC100-10N

Lehoučký netbook s Androidem

Android se stal nejoblíbenějším operačním systémem smartphonů a podle odhadů je jím celosvětově vybaveno každé třetí nově prodané zařízení tohoto typu. V oblasti netbooků s tímto operačním systémem je však počítač Toshiba AC100 průkopníkem. Jelikož je Android uzpůsoben k ovládání pomocí dotykového displeje, není ovládání modelu AC100, vybaveného nedotykovým 10,1palcovým displejem, příliš snadné. Toshiba AC100 má sice touchpad, ale řadu úkonů lze provádět pouze pomocí kurzorových kláves, což je velmi nezvyklé.

Kromě ovládání je ale Android dobrou volbou. Uživatelé jsou na něj zvyklí ze smartphonů, existuje pro něj mnoho aplikací a není hardwarově zdaleka tak náročný jako Windows.

Výborné je provedení tohoto modelu – je tenký, lehký a zároveň pevný. S 878 gramy a tloušťkou 21 mm v nejtlustším místě se vejde do jakéhokoliv batohu. Kvůli tenkému tělu na něm nenajdeme výstup D-Sub, výrobce použil tenčí videovýstup HDMI, který je také vhodnější pro připojení k velkoplošné televizi. I přes omezený výpočetní výkon je totiž dvoujádrový procesor nVidia Tegra 250 optimalizován pro přehrávání videa v plné HD kvalitě. Kromě portu HDMI je netbook vybaven i konektorem USB, doplněným o port mini-USB a o čtečku paměťových karet SD. Je zde i jeden konektor pro připojení mikrofonu či sluchátek. Nejvíce nás potěšila kvalita zpracování a na tak tenké proporce výrazná tuhost a pevnost šasi. Klávesy mají rozměry 18 × 16 mm, touchpad je rovněž dostatečně velký. Lesklý 10,1palcový displej pracuje v rozlišení 1024 × 600 bodů. V prodeji jsou dva modely, které se liší kapacitou disku SSD (32 GB a 16 GB), přičemž dražší model je vybaven 3G modulem a paradoxně menším, 16GB diskem.

Netbook Toshiba je vybaven pouze dvěma porty USB.

Start systému z vypnutého stavu trvá 33 sekund, ze spánkového režimu pak necelé 4 sekundy. Výdrž lithioiontového akumulátoru má podle výrobce dostačovat k osmihodinové práci. Podle provedených testů vydrží tento model pracovat v běžném provozu (při občasném přehrávání videa a s připojením k síti Wi-Fi) 7 až 8 hodin. Tato výdrž nás s ohledem na malou kapacitu akumulátoru opravdu velmi mile překvapila. Stejně tak jsme byli nadšeni z bezhlučného chodu přístroje.

HODNOCENÍ:

+ kvalitní provedení, nízká hmotnost a rozměry, bezhlučný chod, dlouhá výdrž na baterie

– nezvyklé ovládání, málo portů USB

INZERCE

CASIO EXILIM EX-Z800, NIKON COOLPIX S5100: základní kompakty

Kompakty za rozumnou cenu

Kompakty CASIO EXILIM EX-Z800 a NIKON COOLPIX S5100 se dají na internetu pořídit za částku okolo čtyř tisíc korun, a tak jsou dostupné širokému spektru zájemců. Za tuto cenu nabízejí řadu zajímavých funkcí, v této cenové kategorii dříve nevídaných.

Oba modely mají malé rozměry, ale z každé strany je na tom o pár milimetrů lépe fotoaparát Casio Exilim EX-Z800. U obou kompaktů najdeme velkou škálu barevných variant, fotoaparát Z800 jich nabízí šest a fotoaparát Nikon Coolpix S5100 pět.

„Casio Exilim EX-Z800 nabízí mechanický stabilizátor a malé rozměry.“

ROZDÍLNÉ NABÍJENÍ

Nikon Coolpix S5100 má vepředu vlevo nad mírně vystouplým objektivem mikrofon a napravo diodu a blesk. Model Casio Exilim Z800 má blesk a signalizaci vpravo nad objektivem v přední části, pod objektivem pak mikrofon. Oba modely mají ve spodní části plastový stativový závit a kryt pro akumulátor a pro SD karty. Model Z800 má dole navíc reproduktor, model S5100 zase kryt pro USB konektor, přes který se fotoaparát připojuje k počítači a který slouží i pro nabíjení. Exilim se nabíjí přes dodávanou externí nabíječku. Můžete tak nabíjet jednu baterii a zároveň používat fotoaparát.

SAMOSTATNÉ TLAČÍTKO PRO VIDEO

Model S5100 má na levé straně reproduktor. Na pravé straně mají oba fotoaparáty oko pro poutko, model Z800 má navíc na této straně kryt konektoru USB. Nahoře je u obou modelů tlačítko pro zapnutí a vypnutí a tlačítko spouště závěrky s páčkou okolo pro ovládání zoomu, Casio má v horní části navíc tlačítko pro přepínání mezi režimem automatickým a režimem Premium Auto, který dokáže lépe vyhodnotit scénu a přizpůsobit záběru nastavení přístroje. Vzadu napravo od displeje mají oba fotoaparáty zbylé ovládací prvky včetně samostatného tlačítka, jímž se spouští nahrávání videosekvencí. Nikon navíc v zadní části obsahuje malé výstupky pro lepší držení.

„Nikon Coolpix S5100 je osazen objektivem s pětinásobným optickým přiblížením.“

NASTAVENÍ CITLIVOSTI

Pokud u kompaktů s oblibou využíváte nastavení citlivosti, je k tomuto účelu lépe vybaven Nikon Coolpix S5100. Ke změně citlivosti se u něj dostanete mnohem rychleji a navíc umožňuje nastavit hranici automatické volby ISO na rozsah 100 až 400 nebo 100 až 800. Casio Exilim EX-Z800 na druhou stranu umožňuje nastavit nejnižší citlivost na hodnotu 50, oproti hodnotě 100 u Coolpixu, ale tuto hodnotu využijete jen za opravdu dobrých světelných podmínek. U obou přístrojů se šum začíná výrazněji projevovat od hodnoty 400, což je standardní hodnota většiny kompaktů.

OPTICKÁ A MECHANICKÁ STABILIZACE

Při používání Nikonu se občas projevuje pomalá odezva: Je nutné chvíli čekat na provedení úkonu. Ale rychlost

	CASIO EXILIM EX-Z800	NIKON COOLPIX S5100
Doporučená cena s DPH	3 990 Kč	4 190 Kč
Internetová cena s DPH	3 800 Kč	4 000 Kč
Poskytl	FAST ČR, a. s. www.fast.cz, cz.exilim.eu	Nikon, spol. s. r. o. www.nikon.cz
SNÍMAČ		
Rozlišení a velikost	CCD 14,1 Mpx a 1/2,3"	CCD 12,2 Mpx a 1/2,3"
Poměr stran a max. rozlišení snímků	4 : 3, 3 : 2, 16 : 9 4 320 × 3 240 bodů	4 : 3, 16 : 9 4 000 × 3 000 bodů
OPTIKA A LCD		
Rozsah zoomu (film. ekv.)	Casio 4×, 4,9–19,6 (27–108) mm	Nikkor 5×, 5–25 (28–140) mm
Světelnost objektivu – clona	F3,2–5,9	F2,7–6,6
Makro od	8 cm	2 cm
Stabilizátor	mechanický	optický
Velikost a rozlišení displeje	2,7" / 230 400 bodů	2,7" / 230 000 bodů
NASTAVENÍ EXPOZICE		
Citlivost ISO	50–3200	100–1600 (3200)
Korekce expozice	+/– 2 po 1/3 EV	+/– 2 po 1/3 EV
DALŠÍ VÝBAVA		
Samospoušť	2, 10 a 10 s – série 3 snímků	2 a 10 s
Videosekvence (max. rozlišení)	1 280 × 720 / 20 sn./s	1 280 × 720 / 30 sn./s
Interní paměť, karty	14,5 MB, SD/SDHC	32 MB, SD/SDHC
Napájení/výdrž	Li-Ion akumulátor / / 280 snímků, 270 minut	Li-Ion akumulátor / / 200 snímků
Rozměry (š × v × h)	91 × 52 × 20 mm	97 × 57 × 22 mm
Hmotnost včetně baterie a karty	124 g	132 g
NAMĚŘENÁ RYCHLOST		
Zapnutí:	1,9 s	1,1 s
1 snímek v max. kvalitě:	4,2 s	3,2 s
5 snímků v max. kvalitě:	16,8 s	13,9 s
3 snímky s bleskem:	9,4 s	10,2 s
Přezoomování:	1,4 s	1,3 s
Celkové hodnocení:	★★★★★★★★★★	★★★★★★★★★★

snímání má lepší (s výjimkou fotografování více snímků za použití blesku) než jeho konkurent. S přezoomováním jsou na tom oba modely obdobně, ale S5100 má větší rozsah objektivu – oproti čtyřnásobnému přiblížení u modelu Z800 nabízí model S5100 optické přiblížení pětinásobné. Exilim má zase menší nejkratší ohnisko s hodnotou 27 milimetrů v přepočtu na kinofilm a neprojevuje se zde soudkovitost. Ani 28 milimetrů u Coolpixu není vůbec špatných a pro většinu situací dostačuje, ale zde se soudkovitost už projevuje. Se světelností objektivu je na tom lépe Nikon. U obou kompaktů této cenové kategorie je potěšitelné použití optického (Nikon) nebo mechanického (Casio) stabilizátoru objektivu. Lepší nejkratší zaostřovací vzdálenost má model S5100 s 2 centimetry, model Z800 nabízí jen 8 centimetrů.

VIDEO VE VYSOKÉM ROZLIŠENÍ

Při natáčení videa je u obou kompaktů možné měnit přiblížení, ale jedná se pouze o digitální výřez, který se na výsledném videu navíc v obou případech projevuje skokově. Oba přístroje nabízí záznam v HD rozlišení 1 280 × 720 bodů, ale model S5100 zaznamenává rychlostí 30 snímků za sekundu, kdežto model Z800 jen rychlostí 20 snímků za sekundu. Oba přístroje podporují karty SD a SDHC, navíc jsou osazeny interní pamětí o kapacitě 14,5 MB (Casio), respektive 32 MB (Nikon). Lepší výdrž má model Z800, kterým pořídíte až 280 snímků na jedno nabití – modelem S5100 pořídíte 200 snímků. Displeje mají totožnou velikost s úhlopříčkou 2,7 palce a s téměř shodným rozlišením.

VYROVNANÝ SOUBOJ

Oba modely mají podobnou výbavu a možnosti. V určitém ohledu má lepší hodnotu jeden model, v jiném ohledu zase druhý. Rozhodují tak jen drobné detaily a požadavky každého uživatele. Pokud dáváte přednost malým rozměrům, požadujete co nejkratší ohniskovou vzdálenost anebo třeba máte rádi růžovou barvu, je lepší variantou Casio Exilim EX-Z800, který mimo jiné nabízí výběr ze dvou růžových provedení. Dáváte-li naopak přednost co největšímu rozsahu zoomu nebo požadujete větší interní paměť a rychlejší snímání, je lepší volbou Nikon Coolpix S5100.

David Dee Nesiba

INZERCE

IIYAMA PROLITE E2472HD: 24palcový LCD monitor

Štíhlý a úsporný monitor

IIYAMA PROLITE E2472HD je 24palcový monitor, jehož displej s matným povrchem pracuje v plném HD rozlišení. Díky podsvícení displeje pomocí LED diod je tento model velmi energeticky úsporný.

IIYAMA PROLITE E2472HD
cena s DPH: 6 703 Kč
poskytl: AT Computers, a. s.
info: www.atcomp.cz
displej: 24 palců (61 cm), matný, TN
rozlišení displeje: 1 920 × 1 080 bodů
poměr stran: 16 : 9
udávaný jas: 250 cd/m²
udávaná doba odezvy (šedá/šedá): 2 ms
udávané úhly pohledu (vodorovně/svisle): 170°/160°
konektory: DVI-D, D-Sub, HDMI
spotřeba v běžném provozu: 17 W
maximální naměřená spotřeba: 22 W
spotřeba vypnutého monitoru: 0,7 W

Monitor iiyama ProLite E2472HD zaujme na první pohled velmi tenkým displejem. Jeho štíhlost je umožněna typem podsvícení displeje – starají se o něj LED diody, které jsou navíc energeticky velmi úsporné. Spotřeba energie byla v běžném provozu pouze 17 W a jako nejvyšší hodnotu jsme naměřili 22 W.

> „Monitor iiyama ProLite E2472HD má velkou zobrazovací plochu, štíhlý design a nízkou spotřebu energie.“

To jsou na monitor s 24palcovou zobrazovací plochou (délka úhlopříčky měří 61 cm) velmi dobré hodnoty. Displej má širokoúhlý poměr stran 16 : 9 a matný povrch a obraz se na něm vykresluje v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Pro připojení k počítači je monitor vybaven digitálním (DVI) i analogovým vstupem (D-Sub) a v jeho výbavě nechybí ani videovstup HDMI. Díky tomu můžete monitor připojit jak k počítači, tak k videopřehrávači. V balení jsou spolu s monitorem přiloženy i kabely s koncovkami DVI a D-Sub.

Menu monitoru nekomunikuje s uživatelem česky, ale jeho procházení a nastavování parametrů pomocí čtyř dotykových tlačítek je díky velmi jednoduchému rozhraní snadné. Při provozování monitoru se nám líbil dobrý jas a výborný kontrast. Směrem ze stran jsou dobré i úhly pohledu, z podhledu je však zorný úhel malý. Výborné je rozlišení škály šedé ve světlém spektru, v tmavé části šedého spektra však rozdíly mezi jednotlivými odstíny již tak výrazné nejsou.

Díky krátké době odezvy se tento monitor hodí pro přehrávání filmů (i v plné HD kvalitě) i pro hraní her. Při běžné práci jsme ocenili matný displej: Oproti monitoru s displejem opatřeným lesklou povrchovou úpravou se na něm totiž tolik nezrcadlí světelné odlesky. Cena monitoru je oproti nejlevnějším 24palcovým modelům (ty stojí kolem 4 000 Kč) vyšší, ale pokud požadujete energeticky úsporný model vybavený videovstupem HDMI, pak by vám měl monitor iiyama ProLite E2472HD vyhovovat.

HODNOCENÍ:
+ videovstup HDMI, nízká spotřeba energie, rozlišení světlých odstínů šedé
– rozlišení tmavých odstínů šedé, malý zorný úhel z podhledu

Martin Semrád

Pro připojení k počítači jsou v zadní části monitoru připraveny porty D-Sub a DVI, nechybí ani videovstup HDMI.

Kvalitní ochrana počítače

KASPERSKY INTERNET SECURITY 2011
doporučená cena s DPH: 1 128 Kč
poskytl: PCS, spol. s r. o.
info: www.kaspersky.cz

Poslední verze bezpečnostního balíku KIS přináší řadu vylepšení dosavadních funkcí a několik zajímavých funkcí nových.

Nejnovější verze komplexního bezpečnostního balíku od společnosti Kaspersky Lab nabízí kvalitní a ucelenou ochranu počítače před všemi hrozbami, se kterými se v dnešní době může uživatel počítače běžně setkat.

VYLEPŠENÉ FUNKCE

Kromě jiného byly v této verzi vylepšeny funkce ochrany počítače v reálném čase a funkce ochrany digitální identity a systém nabízí i propracovanější funkce rodičovské kontroly. Vylepšený mód Safe Run umožňuje spouštět podezřelé aplikace a webové stránky v izolovaném prostředí, ve kterém nebude umožněno případné infekci napadnout operační systém.

CO PŘIBYLO?

Nová technologie pro sledování systému umožňuje kontrolu, která na základě heuristické analýzy vyhodnocuje v reálném čase podezřelé chování aplikací a zabraňuje tak infekci systému dosud neznámými hrozbami. Technologie sledování systému kontroluje a analyzuje podezřelé chování aplikací a v případě zavirování dokáže systém vrátit zpět do provozuschopného stavu. Mezi novými funkcemi najdeme i nástroj Safe Surf, pomocí kterého program zabrání v přístupu na infikované webové stránky.

ZÁVĚR

Chcete-li svůj počítač a zejména svá důvěrná data dobře ochránit před hrozbami číhajícími na internetu, je bezpečnostní řešení od společnosti Kaspersky Lab vhodnou volbou. Velmi zajímavá je i cena: Začíná na 1 128 Kč včetně DPH za jednu licenci s roční aktualizací.

Jan Jírovec

INZERCE

Inzerce

EXTRA
PŘÍLOHA DO VAŠÍ SBÍRKY
V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:
str. 23 • Tipy pro MS Excel
str. 25 • Všeuměl pro práci s obrázky
str. 27 • Průběh instalace Ubuntu 10.04
str. 29 • Jak se používá automatický filtr
str. 31 • Tipy pro Zoner Photo Studio

Tipy pro MS Excel

V tomto článku vám ukážeme, jak v tabulce MS Excelu jednoduše zvýraznit maximální nebo minimální hodnotu, jak vytvořit řadu pracovních dnů, jak odsadit hodnoty v buňkách a jak ošetřit chyby.

MS EXCEL 2007
součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak snadno zvýraznit nejmenší, průměrnou nebo nejvyšší hodnotu
- jak snadno vytvořit řadu názvů pracovních dnů
- jak kontrolovat vstupní hodnoty

stupeň obtížnosti: obtížnější

Příloha JAK NA TO k vyjmutí. 10 stran návodů do vaší sbírky

KTERÉ Z TĚCH ČÍSEL JE NEJVĚTŠÍ?

V seznamu čísel je někdy třeba zvýraznit nejvyšší, nejnižší nebo průměrnou hodnotu. K tomu je možné použít podmíněné formátování. Postup pro výběr maximální, průměrné nebo minimální hodnoty je stejný, liší se pouze v názvu vybrané funkce. Popíšeme postup pro zvýraznění nejvyšší hodnoty.

V tabulce označte buňky, z nichž chcete vybrat tu s nejvyšší hodnotou. Klikněte na záložku **Domů**, na kartě **Styly** klikněte na nástroj **Podmíněné formátování** a v jeho nabídce na příkaz **Nové pravidlo** (obr. 1).

V okně **Upravit pravidlo formátování** (obr. 2) klikněte v horní části okna na položku **Určit buňky k formátování pomocí vzorce**. Obsah spodní části okna se změní tak, jak ukazuje obrázek. Do editačního pole zapište vzorec ve tvaru **=MAX($I$3:$I$11)=I3**. Poté klikněte na tlačítko **Formát** a v dalším dialogovém okně nastavte formát buňky (záleží na tom, jak chcete zobrazit maximální hodnotu). Potom všechna otevřená dialogová okna uzavřete postupným klikáním na tlačítko **OK**.

OBR. 1

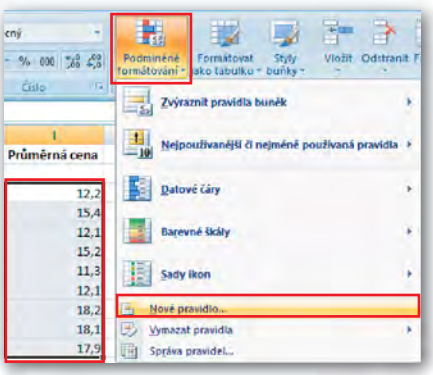

OBR. 2

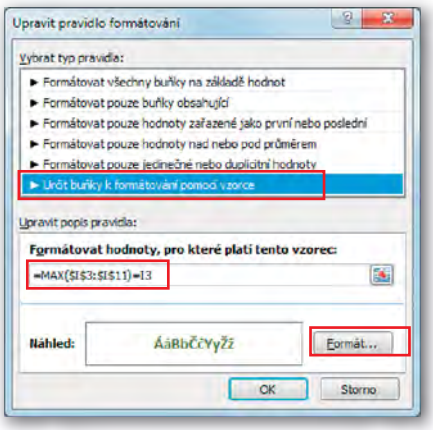

INFO

ZJIŠTĚNÍ NEJVYŠŠÍ, PRŮMĚRNÉ NEBO NEJMENŠÍ HODNOTY • Uvedený vzorec ukazuje to, jak najít buňku s nejvyšší hodnotou. Chcete-li popisovanou možnost použít pro vyhledání průměrné hodnoty, místo funkce MAX() použijte ve vzorci funkci PRŮMĚR(), pro vyhledání nejmenší hodnoty použijte funkci MIN(). Vzorec funguje tak, že Excel porovnává hodnotu v jednotlivých buňkách s výsledkem funkce, která je ve vzorci použita. Pokud dojde ke shodě hodnoty a výsledku, použije se v dané buňce formátování, které jste nastavili pomocí tlačítka Formát. Důležité je, abyste odkaz na vyhodnocované buňky zapsali v parametru funkce MAX() jako absolutní (adresy obsahují znaky $), ale adresu v druhé polovině vzorce jako relativní (tedy bez znaků $).

JAK ODSADIT TEXT V BUŇKÁCH

Jsou-li v tabulce uvedeny názvy polí, můžete její přehlednost snadno zlepšit tak, že některé položky odsadíte od levého okraje (obr. 3). Pro odsazení slouží nástroje **Zvětšit odsazení** a **Zmenšit odsazení** na kartě **Zarovnání** (záložka **Domů**). Jedním kliknutím posuňte text v buňce o jeden znak příslušným směrem. Chcete-li nastavit odsazení číselně, zobrazte dialogové okno **Formát buňky** a na záložce **Zarovnání** zapište velikost odsazení (v počtu znaků) do pole **Odsazení** (obr. 4). Dialogové okno zobrazte kliknutím na malou ikonu v pravém dolním rohu karty **Zarovnání**.

OBR. 3

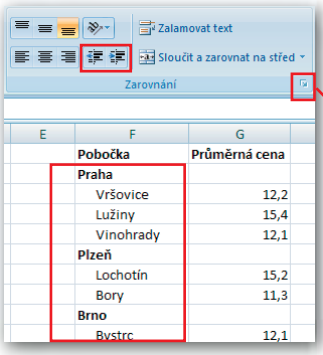

OBR. 4

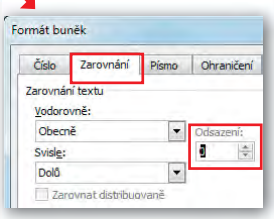

JAK VYTVOŘIT ŘADU PRACOVNÍCH DNŮ

Jednou z často využívaných vlastností Excelu je generování řad. Do první buňky se zapíše název dne a měsíce nebo datum a zatažením za pravý dolní roh této buňky se vytvoří posloupnost kalendářních dnů, dat, měsíců apod. Pokud tímto způsobem vytváříte řadu názvů dnů, Excel do této řady standardně zahrnuje také soboty

a neděle. Jednoduchým zásahem můžete takto vytvořenou řadu změnit tak, aby Excel vytvořil řadu pouze z názvů pracovních dnů.

Do první buňky zapište název toho dne, kterým má řada začínat. Ukazatel myši nastavte na pravý dolní roh buňky a vodorovně nebo svisle za něj zatáhněte myší. Po vyplnění potřebného počtu buněk levé tlačítko myši uvolněte. Na konci vyplněného úseku se zobrazí malá značka. Po kliknutí na ni se rozbalí její nabídka a z ní vyberte možnost **Vyplnit pracovní dny** (obr. 5). Stejným způsobem můžete vytvořit řadu tvořenou daty (obr. 6).

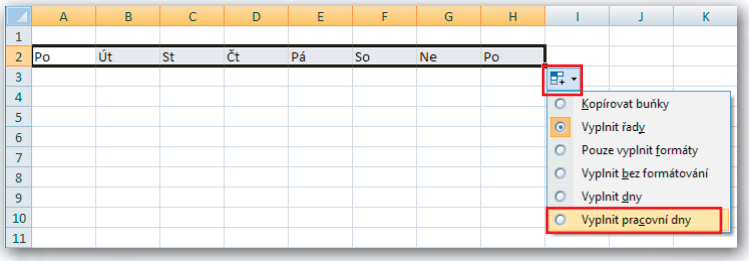

OBR. 5

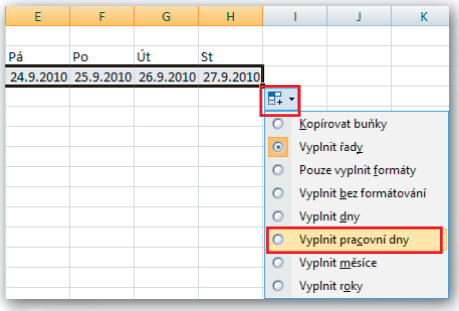

OBR. 6

JAK OŠETŘIT CHYBU

Při vložení chybné hodnoty (například místo čísla vložíte do buňky text) nebo při smazání hodnoty v buňce může dojít k tomu, že se na místě vzorce zobrazí chybové hlášení (např. **#DIV/0!** nebo **#NÁZEV?**). Takové hlášení může procházet přes více vzorců, jestliže takové vzorce na sebe odkazují. Chcete-li zabránit tomu, aby se v tabulce takové hodnoty objevovaly, použijte funkci **IFERROR(Hodnota;Hodnota_v_případě_chyby)**. Tato funkce patří do kategorie funkcí logických. Jako první parametr **Hodnota** zadejte výpočet, který chcete před chybovým hlášením ošetřit. Jako druhý parametr **Hodnota_v_případě_chyby** zadejte hodnotu (text nebo číslo), kterou má funkce v buňce zobrazit, jestliže ve výpočtu došlo k chybě (obr. 7). Pokud pak v tabulce chyba nastane, funkce **IFERROR()** zobrazí hodnotu zadanou jako druhý parametr.

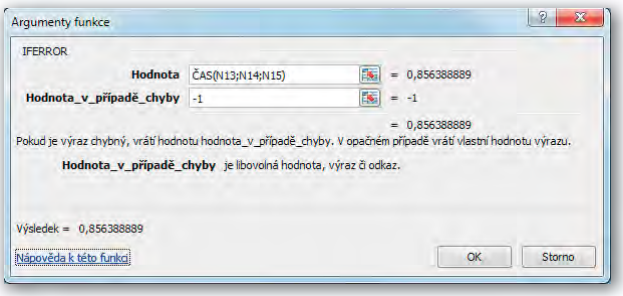

OBR. 7

VSTUPNÍ HODNOTY POD KONTROLOU

Při zadávání vstupních hodnot je někdy vhodné kontrolovat, zda jde o zadanou hodnotu požadovaného typu (text, číslo, datum atd.) a zda je tato hodnota v požadovaném rozsahu. MS Excel takovou kontrolu umožňuje. Označte jednu nebo více buněk, u kterých chcete kontrolu vstupních dat použít. Potom klikněte na záložku **Data** a na kartě **Datové nástroje** klikněte na ikonu **Ověření dat** (obr. 8). Z její nabídky vyberte příkaz **Ověření dat**. V dialogovém okně **Ověření dat** (obr. 9) nejprve vyberte ze seznamu **Povolit** typ dat, která se mají do buňky vkládat. Excel upraví dolní část okna podle zvolené možnosti. Zvolíte-li možnost **Jakákoliv hodnota**, nebudou se kontrolovat vstupní hodnoty. V editačních polích pak zadejte podmínku ověření a klikněte na tlačítko **OK**. V případě, že se uživatel pokusí zapsat do takto kontrolované buňky hodnotu mimo povolený rozsah, Excel to nedovolí.

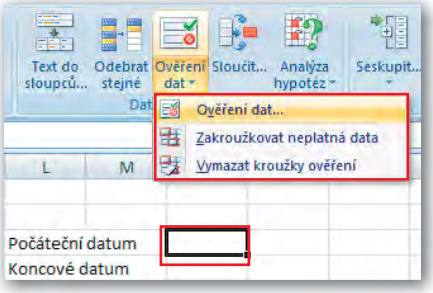

OBR. 8

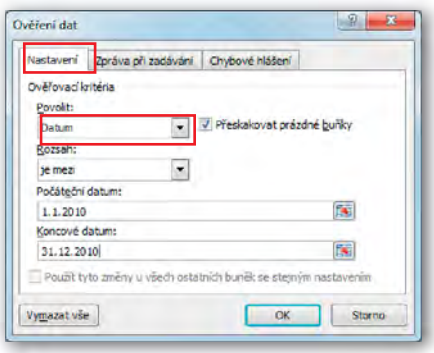

OBR. 9

CO S EXISTUJÍCÍMI HODNOTAMI?

V předchozím kroku jste se dozvěděli, jak buňku ochránit před vložením nežádoucích údajů. Co ale s daty, která byla do tabulky vložena ještě před zadáním ověřovacích pravidel?

Podle popisu vytvořte ověřovací pravidla také pro ty buňky, ve kterých data již jsou. Poté klikněte na nástroj **Ověření dat** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Zakroužkovat neplatná data** (obr. 10). Kolem těch buněk, jejichž data neodpovídají ověřovacímu pravidlu vytvořenému pro danou buňku, se zobrazí červená kolečka (obr. 11). Z tabulky je odstraníte tak, že z nabídky nástroje **Ověření dat** vyberete příkaz **Vymazat kroužky ověření**.

Miroslav Ziegler

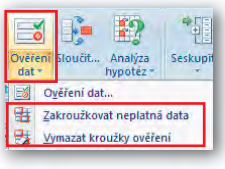

OBR. 10

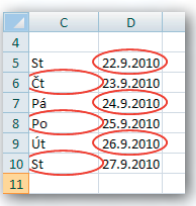

OBR. 11

Všeuměl pro práci s obrázky

Program najdete na PPK CD 21/10

PICPICK 2.3.4

jazyk: čeština
licence: freeware
rubrika na CD: Obsah CD / Servis
info: www.picpick.org

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak přepínat mezi jednotlivými nástroji programu
- jak program nastavit
- jak nastavit snímání obrazovky
- jak používat editor obrázků

stupeň obtížnosti: snadné

Program PicPick Tools zahrnuje několik aplikací pro práci s obrázky. Prostřednictvím obrázkového editoru upraví obrázky, dále sejme obrazovku a zahrnuje i kapátko, úhloměr a tzv. bílou tabuli. Program je navíc k dispozici zdarma a v češtině.

JAK PŘEPÍNAT MEZI JEDNOTLIVÝMI APLIKACEMI

Po instalaci se ikona programu usídlí v systémové liště vedle hodin. Na ikonu klikněte, a zobrazí se celková nabídka programu (obr. 1). Můžete zobrazit okno editoru obrázků a pomocí nabídky **Kopírovat** nastavit snímání obrazovky. Dále můžete zvolit kapátko pro vybrání určité barvy a pro její uložení, zobrazit barevnou paletu, lupu, pravítko, úhloměr, záměrný kříž pro zjištění přesných souřadnic libovolného bodu na obrazovce a bílou tabuli. Díky posledně jmenované aplikaci můžete použít obrazovku jako tabuli a kreslit a psát na ni (ukazatelem myši), co chcete.

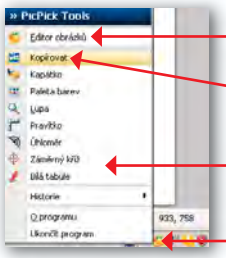

OBR. 1

JAK PROGRAM NASTAVIT

Ještě před používáním programu doporučujeme tento program nastavit a určit např. to, kam se budou ukládat obrázky nebo jak se budou posílat přes internet. Klikněte na ikonu programu v systémové liště. Z nabídky vyberte předposlední položku **O programu**, a otevře se okno **Nastavení** s několika záložkami (obr. 2). Okno se otevře na záložce **O programu**, ve které můžete zvolit jazyk ovládání programu. Dále můžete určit, že program bude mít na vaší pracovní ploše svého zástupce, že bude spuštěn automaticky se startem Windows a že se bude kontrolovat, zda využíváte aktuální verzi programu. Po kliknutí na záložku **Klávesové zkratky** se zobrazí seznam příkazů určených pro kopírování obrázku se zachycenou obrazovkou a pro vyvolání jednotlivých nástrojů (obr. 3). Můžete také zvolit vlastní kombinaci klávesových zkratek. Kliknete-li na záložku **FTP**, můžete nastavit přístup k FTP serveru – to pro případ, že budete nahrávat obrázky pomocí protokolu FTP. V okně určete adresu FTP serveru a cestu ke vzdálené složce, vepište svoje uživatelské jméno a heslo pro přihlášení na server a tlačítkem **Test** vyzkoušejte, zda připojení funguje (obr. 4). Po kliknutí na záložku **Editor** nastavte, které typy souborů se mají v programu přednostně otevírat. V tabulce zaškrtněte, o které formáty souborů se jedná. Na záložce **Automatické ukládání** nastavte složku, do které se mají upravené obrázky automaticky ukládat.

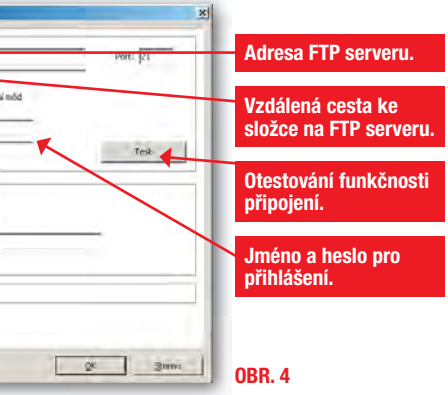

OBR. 4

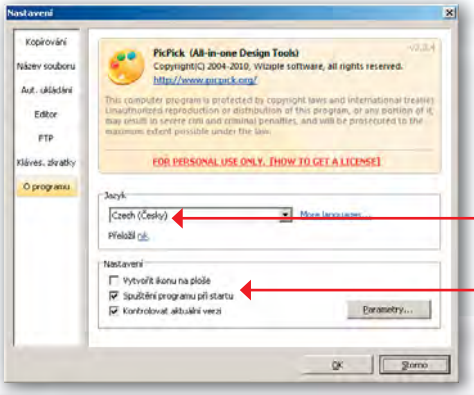

OBR. 2

OBR. 3

JAK NASTAVIT SNÍMÁNÍ OBRAZOVKY

Ke snímání obrazovky slouží volba **Kopírovat**, dostupná potom, co kliknete na hlavní ikonu programu v systémové liště. Když na volbu **Kopírovat** kliknete, dále se rozbalí (obr. 5). Nejprve určete, jaký má být výstup (položka **Způsob výstupu**) – tedy kam se má obrázek se zachycenou obrazovkou nahrát nebo uložit. Možností je mnoho, obrázek se může např. vložit do schránky, nahrát na Facebook nebo na Twitter, otevřít v programu Word nebo Excel, v jiném programu apod. Dále určete, ve kterém formátu se obrázek uloží (položka **Výchozí formát obrázku**). Na výběr máte čtyři nejčastější obrázkové formáty (BMP, JPG, PNG a GIF). Dále určete, která část obrazovky má být sejmuta – může to být celá obrazovka nebo třeba pouze aktivní okno apod. Zvolíte-li položku **Fixní oblast**, objeví se okno **Kopírování fixní oblasti** a v něm určete výšku a šířku oblasti. Poté jste připraveni ke snímání obrazovky a obrazovka bude vzápětí sejmuta. Jestliže jste zvolili, že se má obrázek nahrát automaticky na sociální síť Facebook, otevře se okno **Připojení k Facebooku**. Do tohoto okna vepište svoji přihlašovací e-mailovou adresu a heslo pro přístup k síti Facebook. Klikněte na tlačítko **Přihlášení** a v dalším okně určete, že aplikace PicPick může přistupovat k vašemu účtu na Facebooku.

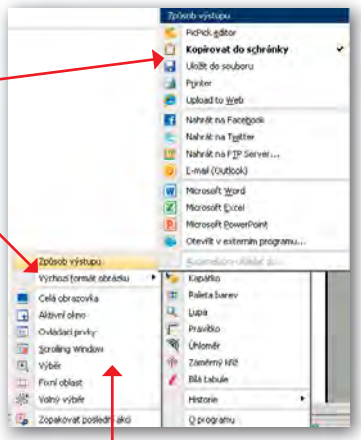

OBR. 5

JAK UPRAVOVAT OBRÁZKY

Součástí programu je také editor obrázků, umožňující vytvářet obrázky nové nebo upravovat ty stávající. Okno programu spusťte kliknutím na ikonu v systémové liště a výběrem položky **Editor obrázků**. Zobrazí se stejnojmenné okno. Po kliknutí na tlačítko v levém horním rohu se rozbalí nabídka programu (obr. 6), která umožňuje vytvořit nový nebo otevřít stávající obrázek, dále tento obrázek uložit, vytisknout, sdílet jej pomocí různých sociálních sítí nebo jej odeslat a otevřít v programech, které jsou součástí sady MS Office. Zvolíte-li vytvoření nového obrázku, otevře se okno a v něm určete velikost obrázku a barvu jeho pozadí. Dále můžete obrázek vytvořit pomocí různých nástrojů, které jsou k dispozici v horní liště programu. Zde najdete také štětec s různou šířkou a s barevnou paletou. Do obrázku můžete vložit různé pravidelné tvary, můžete použít také gumu a určitou oblast můžete vyplnit barvou. Pomocí tlačítka s písmenem A můžete do obrázku vložit textové pole a text do určité míry ještě editovat (obr. 7). Klikněte na tlačítko s písmenem A a pak do obrázku a dále nad oblastí, v níž má být text, vytvořte obdélník. Po zobrazení okna **Zadání textu** do něj vepište text a formátujte jej. Na obrázek lze aplikovat různé efekty a filtry – můžete nastavit jeho jas a kontrast, můžete obrázek rozmazat, zostřit jej, invertovat nebo převést do škály šedé a přidat k němu rámeček (obr. 8). Obrázek lze také překlopit, obrátit (obr. 9), oříznout a změnit jeho velikost.

V posledně jmenovaném případě vyberte z nabídky **Efekty** položku **Změnit velikost**. Tato volba se rozbalí a vy si můžete vybrat, zda chcete změnit velikost pozadí, nebo velikost obrázku. Dále můžete zvolit, zda má být změna velikosti určena v procentech, nebo můžete zadat vlastní velikost a určit, zda má být zachován poměr výšky a šířky. Pro oříznutí obrázku je třeba nejprve v sekci **Nástroje** použít nástroj pro výběr oblasti a určit, která oblast má být oříznuta. Dále z nabídky **Obrázek** vyberte příkaz **Oříznout**.

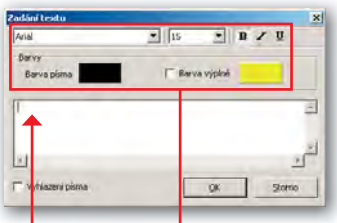

OBR. 7

OBR. 9

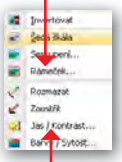

OBR. 8
Nabídka efektů, které můžete na obrázek aplikovat.

Úprava jasu a kontrastu obrázku.

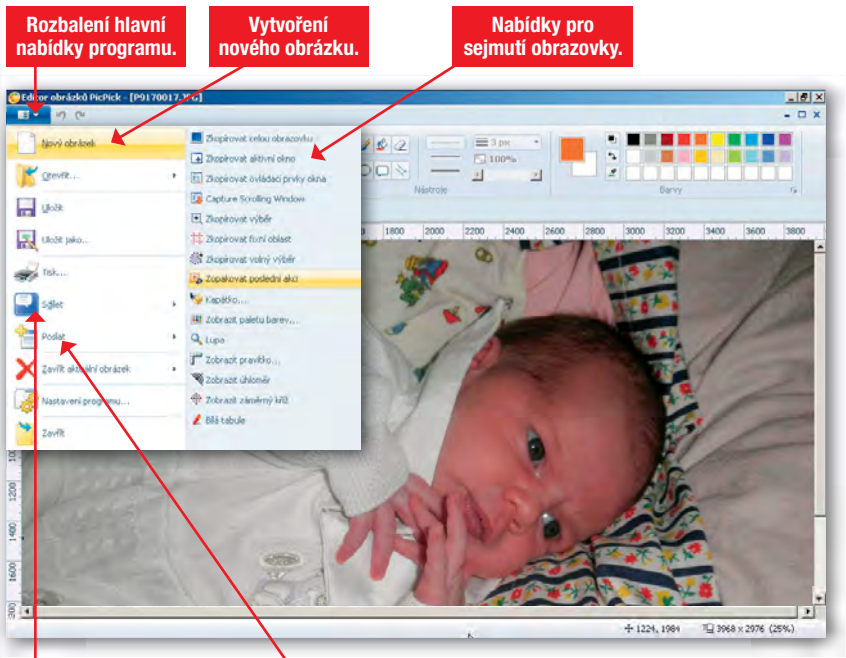

OBR. 6

Michaela Kadlecová
miakadlecova@gmail.com

Průběh instalace Ubuntu 10.04

PŘÍŠTĚ
PRVNÍ SPUŠTĚNÍ
V PPK 23/2010

V minulém vydání jsme názorně graficky ukázali kroky, které je třeba provést před spuštěním instalace. V tomto článku vám popíšeme kroky nezbytné ke spuštění a dokončení instalace systému **LINUX UBUNTU 10.04**. Opět využíváme médií dodávaných s knihou „Ubuntu 10.04 CZ – praktická příručka uživatele Linuxu“, kterou doporučujeme zejména začátečníkům.

UBUNTU 10.04 LUCID LYNX

info: www.ubuntu.cz
jazyk: čeština
cena: zdarma ke stažení na www.ubuntu.cz/ziskejte nebo koupí knihy „Ubuntu 10.04 CZ – praktická příručka uživatele Linuxu“ za 497 Kč.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak nastavit přihlašovací údaje
- jak spustit instalaci
- co se děje během instalace
- jak spustit počítač po instalaci

stupeň obtížnosti: obtížnější

PŘED SPUŠTĚNÍM INSTALACE

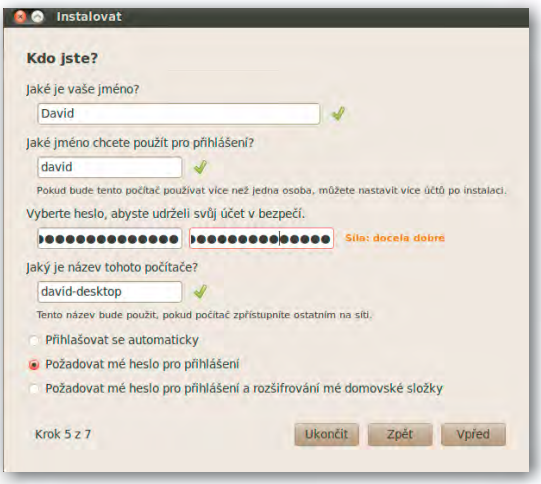

1. NASTAVENÍ UŽIVATELE. Před spuštěním instalace je třeba provést několik kroků. Tím prvním je zadání přihlašovacích údajů uživatele, tedy zadání jména, přihlašovacího jména a hesla. Dále zadáte název počítače a vyberete si typ přihlášení, tedy přihlášení automatické nebo s heslem, případně s heslem a se zašifrovanou domovskou složkou.

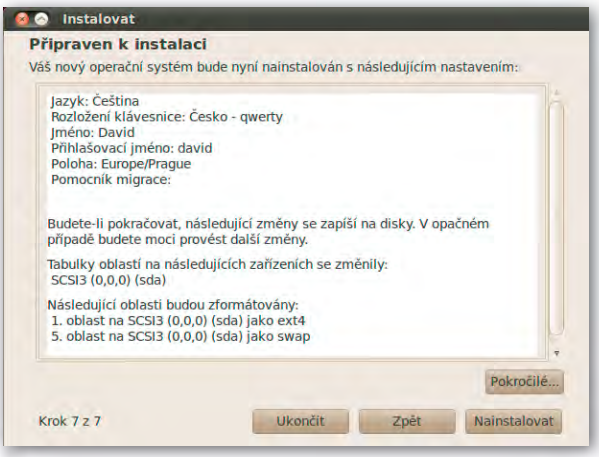

2. SOUHRN PŘED INSTALACÍ. V dalším kroku následuje souhrnný přehled o zvolených nastaveních. V tomto kroku máte poslední možnost vrátit se kliknutím na tlačítko Zpět k předešlým krokům a provést změny nevyhovujících nastavení. Pokud je na počítači jiný systém, pak tomuto kroku předchází migrační asistent, který dokáže přenést dokumenty a nastavení z jiných operačních systémů včetně Windows.

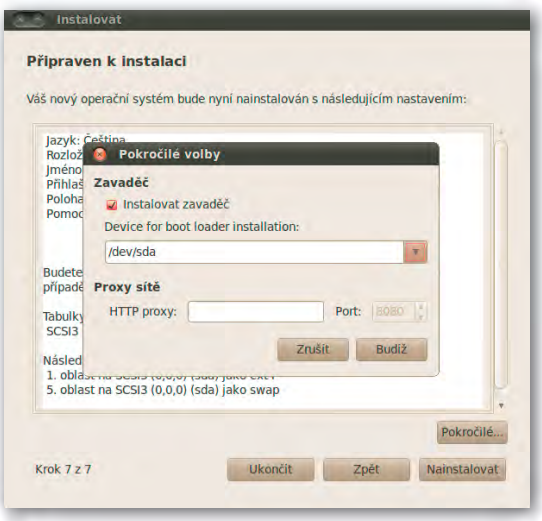

3. NASTAVENÍ ZAVADĚČE. Jestliže v souhrnu před instalací kliknete na tlačítko Pokročilé, je možné změnit nastavení zavaděče. Kliknutím na Zrušit se toto rozšířené nastavení zavře a kliknutím na tlačítko Nainstalovat dojde ke spuštění instalace.

4. SPUŠTĚNÍ INSTALACE. Průběh instalace je možné sledovat podle grafického znázornění ve spodní části. Grafické znázornění je doplněno informativním textem o tom, co se při instalaci zrovna děje. Instalace může trvat okolo 15 minut v závislosti na typu počítače.

PRŮBĚH INSTALACE

5. UŽITEČNÉ INFORMACE. Nechcete-li během instalace odejít od počítače, nudit se nebudete. Během ní se střídají okna s výpisem informací o systému, o jeho možnostech a o novinkách.

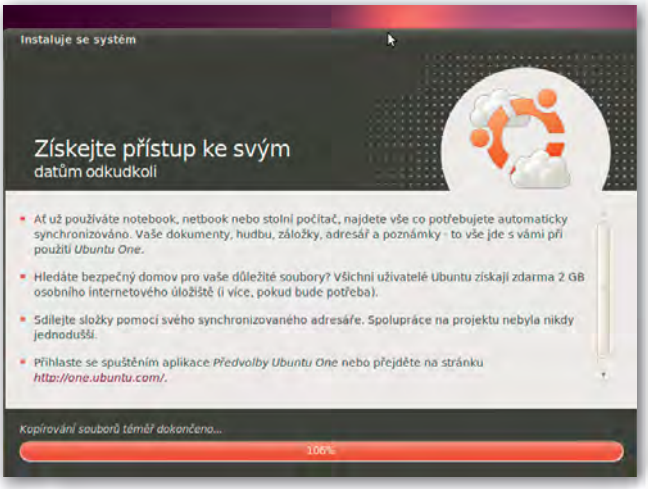

6. KOPÍROVÁNÍ SOUBORŮ. Nelekejte se, když proces kopírování souborů přesáhne hranici 100 %, jde o neškodnou drobnou chybu.

DOKONČENÍ INSTALACE

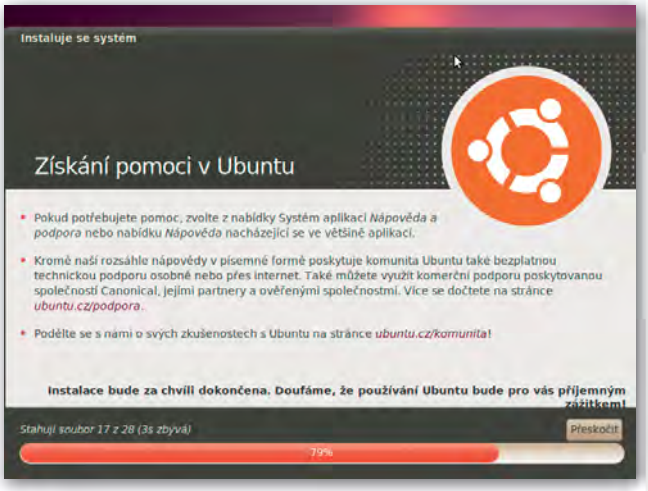

7. STAHOVÁNÍ SOUBORŮ. Po dosažení 106 % se průběh vrátí k hranici okolo 70 % a začne stahování souborů.

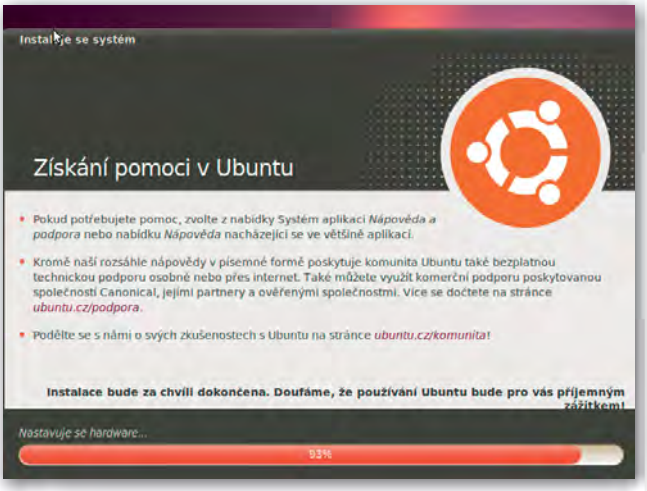

8. NASTAVENÍ HARDWARU. Blížící se konec instalace je ohlášen poslední částí instalace – nastavováním hardwaru.

RESTARTOVÁNÍ SYSTÉMU

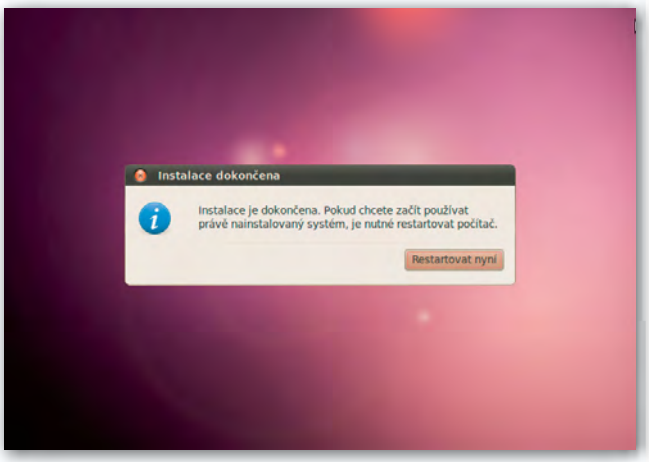

9. INSTALACE DOKONČENA. Ukončení instalace je oznámeno oknem s informací o nutnosti restartu. Kliknutím na Restartovat přistoupíte k poslednímu kroku.

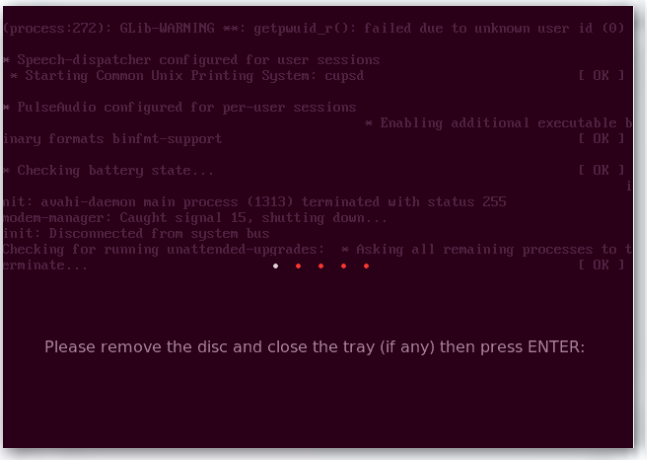

10. RESTARTOVÁNÍ SYSTÉMU. Po chvíli se na obrazovce objeví anglická hláška, která vyžaduje vyjmutí instalačního média. Po stisknutí klávesy Enter dojde k restartování počítače.

David Dee Nesiba

MS EXCEL 2007

Součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co se stane s filtrovanými daty
- jak použít automatický filtr
- jak filtrovat podle barvy buňky

stupeň obtížnosti: snadné

Jak se používá automatický filtr

Při práci s větším množstvím dat je někdy třeba pracovat jen s určitým výběrem daných vlastností. A právě k takovému účelu slouží filtrování dat. MS Excel nabízí filtrování automatické a rozšířené. V tomto článku vám vysvětlíme, jak se pracuje s filtrem automatickým.

JAK ZAČÍT?

Při filtrování se jedná o vyhledávání skupiny dat (záznamů), která odpovídají určitým (vámi zadaným) kritériím (vlastnostem, hodnotám). Přitom filtrování nepřerovnává pořadí v seznamu dat, ale jen skrývá řádky, které zadaným podmínkám nevyhovují.

Zkontrolujte nejprve to, zda někde v oblasti dat není celý prázdný řádek nebo sloupec. MS Excel by se totiž při výběru oblasti seznamu dat na takovém řádku (nebo sloupci) zastavil a nemusel by pracovat podle vašeho očekávání. Dále jen ponechejte aktivní některou z buněk uvnitř této oblasti dat. Nyní přepněte na kartu **Domů**, na jejímž konci se ve skupině ikon **Úpravy** nachází ikona **Seřadit a filtrovat** (obr. 1). V nabídce této ikony klikněte na příkaz **Filtr**.

Také můžete přejít na kartu **Data** – zde se ve skupině **Seřadit a filtrovat** (obr. 2) nachází přímo ikona **Filtr**.

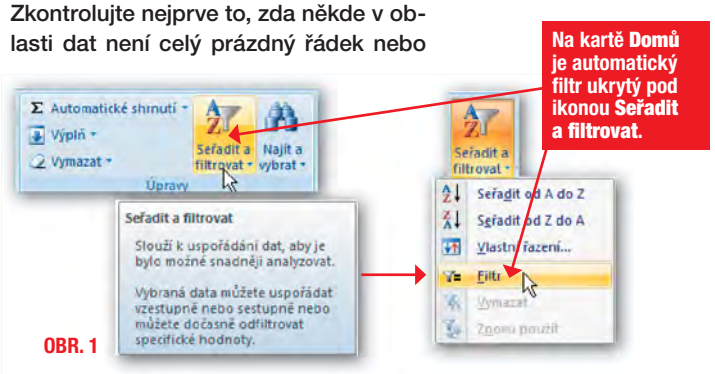

OBR. 1

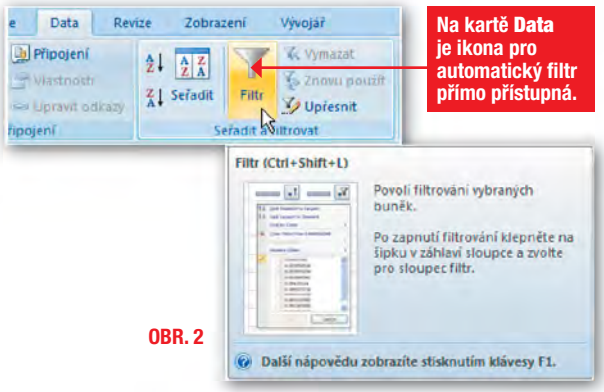

OBR. 2

CO SE STANE S DATY?

Nezáleží na tom, který způsob jste zvolili. V obou případech se v záhlaví seznamu dat zobrazí rozbalovací šipky (obr. 3). Jestliže na některou šipku kliknete, otevře se seznam všech hodnot daného sloupce (pole) a zobrazí se i některé další možnosti pro filtrování (obr. 4).

Pokud ponecháte zatržené jen ty položky, které chcete mít zobrazené (tedy ty, které potřebujete nyní sledovat), a poté kliknete na tlačítko **OK**, pak se skryjí ty řádky, které daným hodnotám neodpovídají. Kdykoliv je však zatržením volby **Zobrazit vše** můžete zase zobrazit. Zároveň si povšimněte toho, že jsou-li záznamy podle některého sloupce skryté, pak se u daného sloupce změní ikona rozbalovací šipky na obrázek trychtýře s tečkami (obr. 5).

Nepotřebné řádky se sice skryjí, ale o data, s kterými v daném okamžiku nepotřebujete pracovat, nepřijdete, jen vám při vyhodnocování potřebných údajů nebudou překážet.

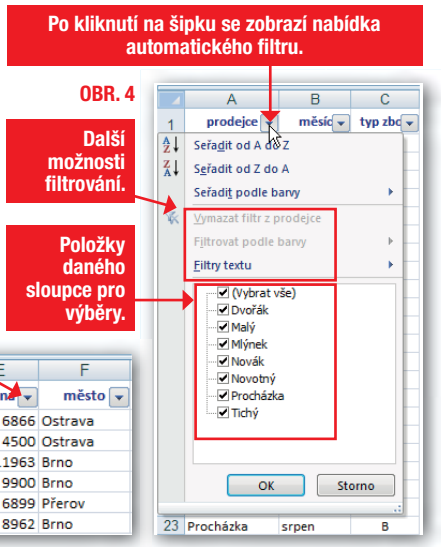

OBR. 4

OBR. 3

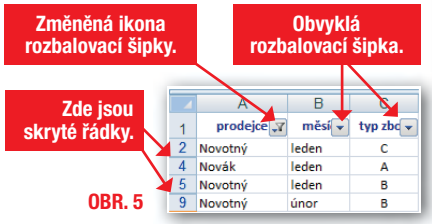

OBR. 5

DALŠÍ MOŽNOSTI AUTOMATICKÉHO FILTRU

Automatický filtr nemusíte používat pouze pro výběr podle určitých položek, ale třeba i pro výběr intervalů, například pro počty kusů nebo pro rozsah cen. Kde tyto volby najdete? Klikněte například na rozbalovací šipku u číselného pole (počet kusů), a zobrazí se opět nabídka automatického filtru (obr. 6).

Nyní si však nevšímejte jednotlivých položek pro filtrování, povšimněte si jen příkazu **Filtry čísel** (zde může být i příkaz **Filtry textu**, podle toho, se kterým polem budete pracovat). Po kliknutí na tuto volbu se otevře nabídka tohoto příkazu a v ní si již můžete z předvolených možností vybrat například to, že chcete vybírat čísla určité hodnoty nebo čísla větší (nebo menší), než je daná hodnota. Můžete si vybrat například i čísla, která jsou nad průměrem či pod průměrem hodnot celého pole.

Jestliže si chcete vše nastavit raději sami, klikněte na poslední možnost, tedy na volbu **Vlastní filtr**.

OBR. 6

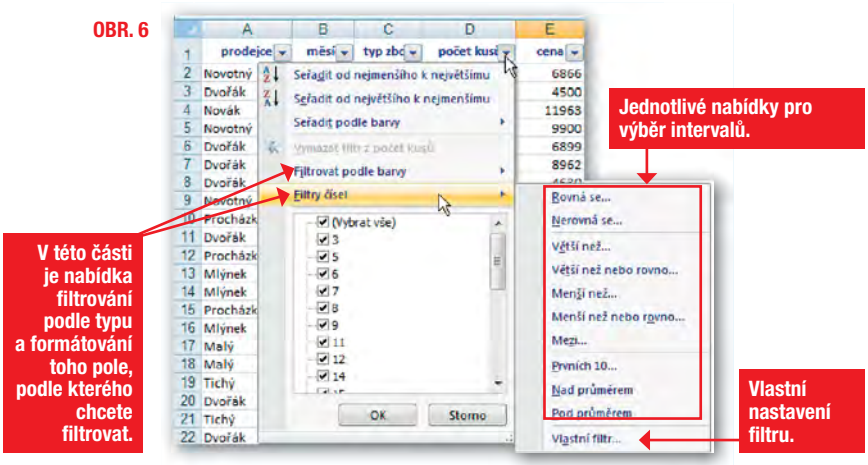

CO JE TO VLASTNÍ FILTR?

Po kliknutí na příkaz **Vlastní filtr** se zobrazí dialogové okno (obr. 7), ve kterém sami určíte, co přesně se má vybírat.

Vlevo vidíte rozbalovací nabídku pro výběr porovnání (jde o relaci mezi daty): Jde například o volby „je větší“, „je menší nebo rovno“, „obsahuje“ a „rovná se“. Vpravo je políčko, do kterého zadáte vlastní podmínku (číselnou hodnotu, text apod.). Jestliže vám stačí jedna podmínka, můžete nechat druhý řádek prázdný. Potřebujete-li ale interval ohraničený ze dvou stran, pak podobným způsobem použijte i políčka spodní. Ještě předtím si však povšimněte, že je pak třeba i správně nastavit volbu mezi políčky (nastavit logický vztah obou podmínek zaškrtnutím položky **A** či **Nebo**).

Nakonec klikněte na tlačítko **OK**, a výběr podle vašeho nastavení bude proveden.

Výběr vztahu (relace) pro porovnání mezi daty.

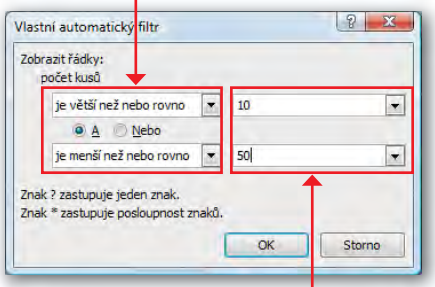

OBR. 7

Zápis konkrétní hodnoty či jiné položky pro porovnání.

JE MOŽNÉ FILTROVAT PODLE BARVY?

Počínaje verzí 2007 MS Excelu se při použití automatického filtru zobrazí ještě jedna zajímavá možnost, a to možnost vybírat záznamy podle barvy v daném poli. Může být nastavena barva výplní buněk nebo ve sloupci či v celých záznamech může být nastavena barva písma. Jsou-li formátovaná data v daném sloupci znázorněna barevně, bude v nabídce automatického filtru aktivní příkaz **Filtrovat podle barvy** (obr. 8).

Potom na danou barvu klikněte, a zůstanou zobrazeny jen ty záznamy, které v daném poli tuto barvu obsahují. Samozřejmě že pro výplň můžete zvolit třeba i možnost **Bez výplně**. V takovém případě se skryjí všechny řádky, které mají v daném poli nějakou barevnou výplň. Záleží jen na vás, kterou volbu si vyberete, a na tom, co od výsledku výběru očekáváte.

Kde toho lze využít? Například někdo označí zboží, které už není na skladě, nebo označí položky nevhodné pro zveřejnění. Tyto položky snadno odfiltrujete, aniž musíte procházet celý seznam. Tyto volby mohou být užitečné také tehdy, když je ve sloupci nastaveno podmíněné formátování a hodnoty jsou barevně odlišeny podle hodnot nebo podle výsledků ve vzorcích. To znamená, že na základě dané situace by mohly být dynamické. Pak vám právě výběr podle barev snadno ukáže hodnoty, které určitou hranici překračují, nebo naopak určité hodnoty nedosahují.

Možnost filtrování podle barev je aktivní.

OBR. 8

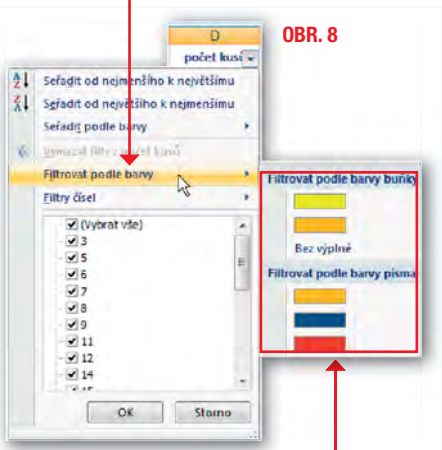

Můžete si vybrat, zda chcete filtrovat podle pozadí, nebo podle barvy písma.

A CO JE DŮLEŽITÉ?

Ukázali jsme si filtrování pomocí jednoho pole. Lépe se tak vysvětlují jednotlivé možnosti, ale automatický filtr není omezen pouze jedním polem. Můžete filtrovat data podle více polí postupně za sebou, například nejprve odfiltrujete data podle města, pak podle prodejce a nakonec třeba i podle měsíce prodejů či podle počtu kusů nebo ceny zboží.

Postup tedy závisí na tom, jak si vše před filtrováním rozmyslíte. Neodpovídá-li výsledek vaší představě, nastavené filtry zrušte a začněte znovu.

Marie Franců, francu@atlas.cz

Tipy pro Zoner Photo Studio

Alba fotografií umístěná v počítači mají tu výhodu, že jediný obrázek můžete zařadit do několika alb.

ZONER PHOTO STUDIO 12 PROFESSIONAL

jazyk: čeština
cena s DPH: od 908 Kč (internetová cena)
info: www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co je album
- jak album vytvořit
- jak pracovat s obrázky v albu

stupeň obtížnosti: snadné

CO JE ALBUM A KDE HO NAJDETE

Album je složka, do které Zoner Photo Studio (dále ZPS) ukládá zástupce odkazující na soubory s obrázky. Díky tomu můžete vytvořit řadu tematických složek, ve kterých se může vyskytovat stejný obrázek. Ale pozor: Vyberete-li z alba obrázek, který pak editujete, budete pracovat s originálem.

ZPS používá při tvorbě alb klasické zástupce MS Windows, takže alba můžete prohlížet například pomocí průzkumníka MS Windows.

ZPS vytváří alba v rámci předem dané složky. Standardně se jedná o složku **C:\Users\Jméno_Uživatele\Documents\ZPS12**, ve které si ZPS vytváří složku **Alba** a další vlastní složky. Do složky **Alba** pak ZPS umísťuje jednotlivá alba. To, ve které složce bude ZPS vytvářet vlastní složky, můžete nastavit. Na pravé straně nabídky příkazů klikněte na příkaz **Nastavení** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Možnosti** (viz obr. 1). Na levé straně okna **Možnosti** (obr. 2) klikněte na záložku **Složky**. Klikněte na žlutou ikonu se symbolem složky, umístěnou napravo od pole **Složky ZPS**, a v okně vyberte novou složku.

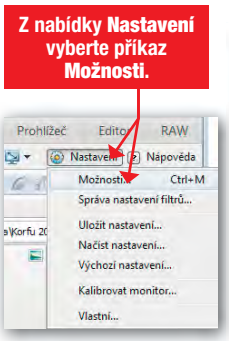

OBR. 1

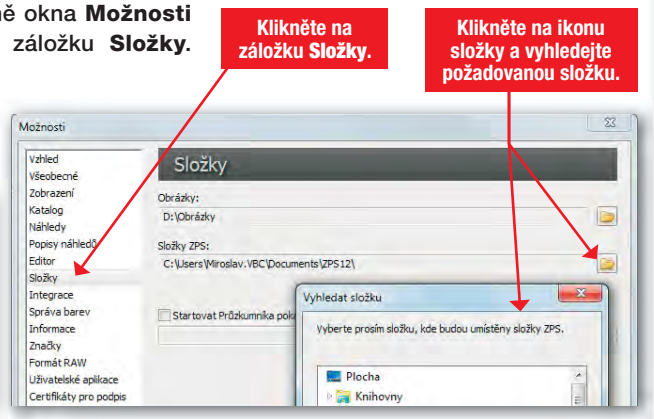

OBR. 2

JAK VYTVOŘIT ALBUM

Nejprve je třeba vytvořit složku alba. V levé části okna vyberte z nabídky příkazů **Organizovat** příkaz **Nové album** (obr. 3). Zobrazí se další podokno průzkumníka, které zobrazuje obsah složky **Alba** (obr. 4), v níž je vytvořena nová složka. Pole s názvem složky je v editačním režimu a díky tomu můžete album rychle přejmenovat: Zapište požadovaný název a stiskněte klávesu **Enter**.

Protože se jedná o standardní složku, můžete ji přejmenovat i později, a to jednoduchým způsobem: Klikněte na ikonu složky a poté na pole s jejím názvem. Název pole se zobrazí bíle na modrém poli. Chcete-li název změnit, přepište jej a změnu potvrďte stiskem klávesy **Enter**.

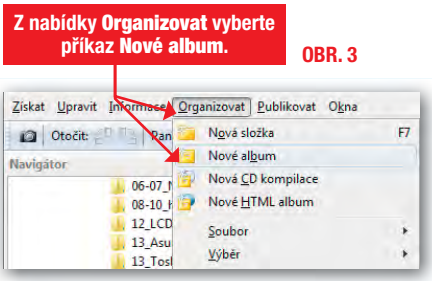

OBR. 3

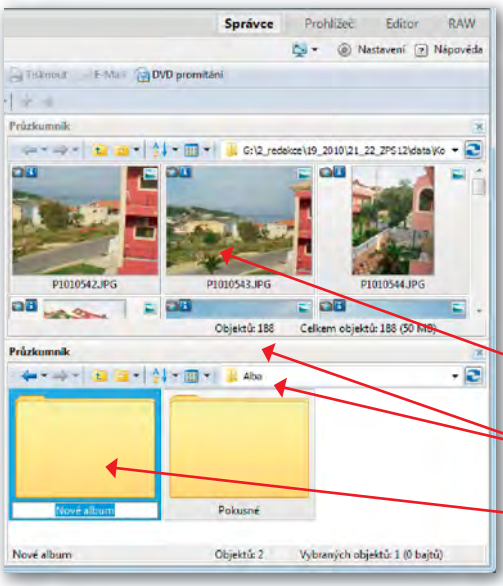

OBR. 4

JAK ALBUM NAPLNIT

První možnost: V okně zobrazte dvě okna průzkumníka. V jednom z nich zobrazte obsah složky toho alba, do kterého chcete přidat obrázky, v druhém podokně zobrazte obsah složky s obrázky, které chcete do alba přidat (obr. 5). Vyberte obrázky, které chcete do alba umístit, a přetáhněte je do alba myší. ZPS umístí do alba zástupce těch obrázků, které jste vybrali. Prohlížení alba funguje stejně jako prohlížení běžné složky s obrázky – to znamená, že v podokně náhledu vidíte náhled vybraného obrázku.

Druhá možnost: Po uvolnění levého tlačítka myši podržte stisknutou klávesu **Ctrl**, a označený obrázek nebo obrázky se do složky alba zkopírují.

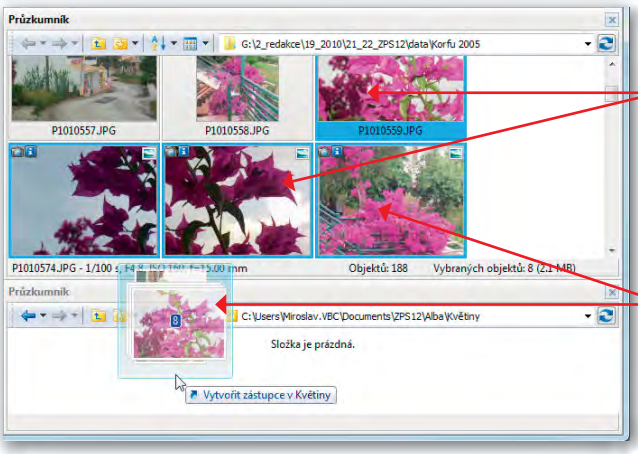

OBR. 5

EDITACE A MAZÁNÍ OBRÁZKŮ V ALBU

Do alb se standardně ukládají zástupci vedoucí k souborům s obrázky nebo (použijete-li při vkládání klávesu Ctrl) kopie originálních obrázků. V případě, že smažete v albu zástupce nebo kopii daného obrázku, nemá to na originál vliv.

Chcete-li obrázek editovat, je třeba zvážit, zda je v albu kopie obrázku, nebo jeho zástupce (obr. 6). Je-li v albu kopie obrázku, její editace originál nijak neovlivní. V případě, že je v albu zástupce, nabídne ZPS k editaci originál obrázku. Doporučujeme proto před každou editací zjistit, zda budete editovat kopii, nebo originál. Budete-li editovat originální obrázek, udělejte si předem jeho záložní kopii.

OBR. 6

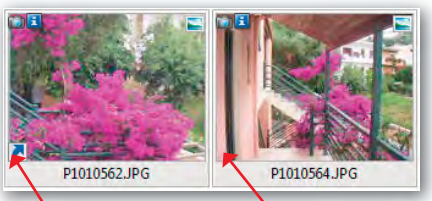

INFO

• PLNĚNÍ OBSAHU ALBA VE SLOŽCE ALBA

V podokně průzkumníka, které zobrazuje složku Alba, není nutné otevírat obsah konkrétního alba. Obrázky je možné přetáhnout jen na ikonu daného alba.

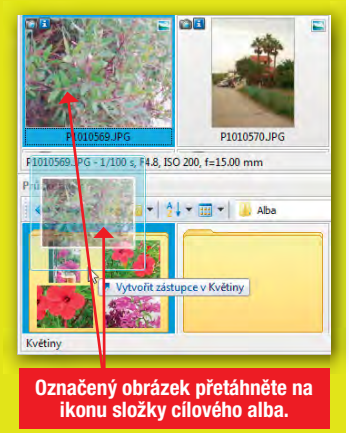

• ZMĚNA VELIKOSTI PODOKEN

Hranice mezi jednotlivými podokny v okně můžete přesouvat myší a měnit tak velikost jednotlivých podoken. Chcete-li některé podokno zavřít, klikněte pravým tlačítkem myši do záhlaví okna a z místní nabídky vyberte příkaz Zavřít. Dané podokno znovu zobrazte kliknutím na jeho název vybraný z nabídky Okna.

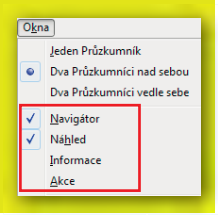

JEDNODUCHÉ ÚPRAVY OBRÁZKŮ

ZPS 12 nabízí řadu nástrojů pro zlepšení vzhledu obrázku. Obrázky můžete upravovat buď jednotlivě, nebo hromadně. Hromadnou změnu využijete například při změně orientace (při otočení) obrázků. ZPS 12 je standardně nastaven tak, že po dvojitém kliknutí na obrázek v podokně průzkumníka se spustí prohlížeč obrázků. Chcete-li vybraný obrázek otevřít v editoru, klikněte na něj v podokně průzkumníka a poté z nabídky **Upravit** vyberte příkaz **Editovat obrázek**.

Pro provedení některých operací můžete využít nabídku **Upravit** v okně ZPS 12.

Otočení obrázku: Vyberte obrázek nebo obrázky, které chcete otočit. Pro otočení buď použijte nástroje na panelu nástrojů (obr. 7), nebo z nabídky **Upravit** vyberte podle potřeby některý z nabízených příkazů. Chcete-li obrázek otočit zrcadlově nebo jej pootočit o konkrétní úhel (tedy ne jen o 90 stupňů), vyberte z nabídky **Upravit** příkaz **Otočení a převrácení** (obr. 8).

Pro pootočení obrázku o libovolný úhel vyberte z nabídky příkazu **Otočení a převrácení** příkaz **Přesně otočit**. V dialogovém okně **Přesně otočit** (obr. 9) vyberte směr otočení. Potom se ujistěte, že v seznamu **Úhel** je označena položka **Jiný**, a do editačního pole napravo od této položky zadejte úhel, o který chcete obrázek pootočit. Pootočením vzniknou kolem obrázku bílé trojúhelníky – nechcete-li bílou, zvolte jinou barvu, a to pomocí tlačítka **Barva pozadí**.

Miroslav Ziegler

OBR. 7

OBR. 8

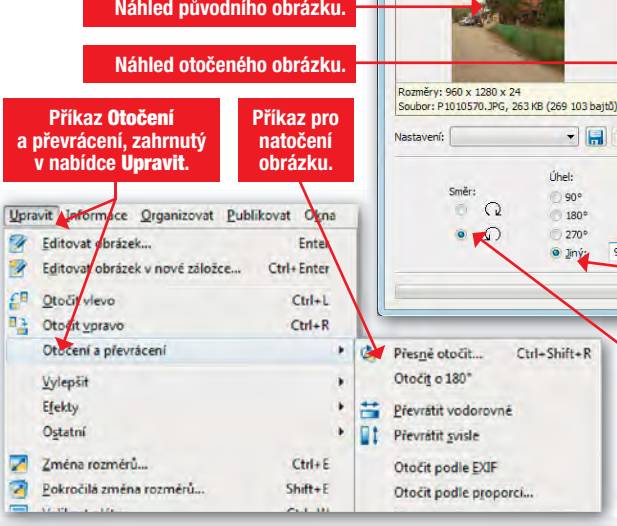

OBR. 9

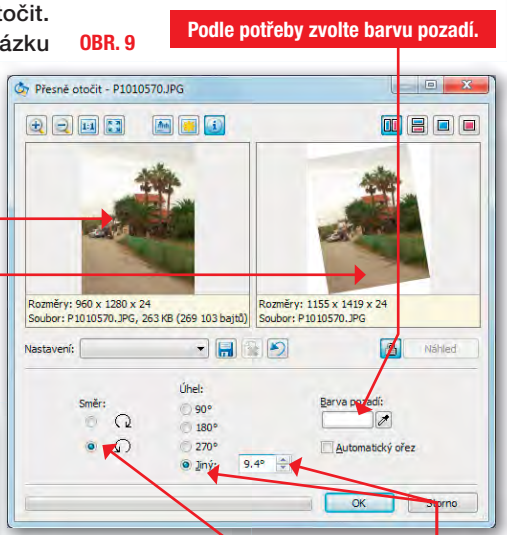

Inzerce

VYBRALI JSME PRO VÁS: produkty, které zaujaly redaktory PPK

PENTAX K-5

Odolná zrcadlovka

I když se v souvislosti se zrcadlovkami mluví nejčastěji o souboji dvou značek, najdou se i další výrobci. Mezi ně patří i firma Pentax, která právě představila nový model K-5 pro náročnější zákazníky. Ten dokáže snímat v rozmezí 1/8000 až 30 sekund, samozřejmostí je i režim B. Maximální rychlost snímání je 7 snímků za sekundu. V dnešní době je už samozřejmé natáčení videa, a tak i u modelu K-5 najdeme možnost záznamu v plně vysokém rozlišení při 25 snímcích za sekundu. Zlepšena byla i rychlost zaostřování při využívání živého náhledu. Podporovány jsou karty SD a SDHC, dodávaný akumulátor zvládne na jedno nabití pořídit necelých tisíc fotek. V extrémních situacích je možné využít nejvyšší citlivost čipu CMOS (velkého 25,1 × 16,7 mm), která dosahuje 51 200 ISO. Tělo, odolné vůči prachu a vodě, je z hořčíkových slitin a šasi je vyrobeno z nerezové oceli. Zrcadlovka včetně akumulátoru a karty váží necelého tři čtvrtě kila.

Tip Davida Dee Nesiby
Pentax K-5
cena s DPH: přibližně 40 000 Kč
info: www.pentax.cz

ASUS EXTREME SLIM EXTERNAL

Ultratenká optická mechanika

Malé notebooky a netbooky nejsou vybaveny optickou mechanikou, a tak pro jejich uživatele, kteří chtějí např. přehrávat filmy z DVD nebo zálohovat data vypalováním na optická média (CD, DVD), je určena externí DVD vypalovačka Asus Extreme Slim External. Má rozměry 141 × 143 × 14 mm (na výšku tedy měří pouze 14 mm) a nízkou hmotnost (320 g) a zaujme i povrchovou úpravou z leštěného hliníku. K počítačům se tato externí mechanika připojuje prostřednictvím portu USB 2.0, který se zároveň stará o její napájení. Tento model je vybaven 1 MB vyrovnávací paměti a nabízí čtení médií DVD a CD i zápis na ně. Poradí si i s dvouvrstvými médii DVD+R DL a DVD-R DL a s médii DVD-RAM.

Tip Martina Semráda
Asus Extreme Slim External
cena s DPH: 1 300 Kč
info: www.asus.cz

ACRONIS DISK DIRECTOR 11 HOME

Jednoduchá správa disků

Mnozí pokročilejší uživatelé často žádají spolehlivý nástroj, který by zvládal úkoly, jako je změna velikosti a rozdělení nebo sloučení svazků jednotlivých disků. Takovým nástrojem je Acronis Disk Director Home. Česky komunikující verze s pořadovým číslem **11** přináší například podporu pro dynamické disky (umožňuje, aby svazky byly rozloženy na několika fyzických discích), schopnost přidávat nebo spravovat zrcadlené svazky (můžete snadno vytvořit svazky odolné proti chybám), schopnost klonovat nahrazované pevné disky bez nutnosti přeinstalovat operační systém a aplikace, podporu pro velké disky, včetně možnosti vytvořit svazky větší než 2 TB, a mnoho dalšího. Navíc tento nástroj umožňuje nainstalovat na jeden počítač několik operačních systémů.

Tip Aleše Havlase
Acronis Disk Director 11 Home
cena s DPH: 1 360 Kč, **info:** www.acronis.cz

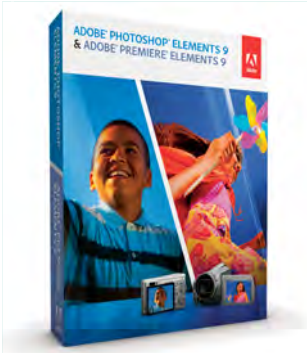

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 9, ADOBE PREMIERE ELEMENTS 9

Snadné úpravy fotek a videa

Společnost Adobe uvádí na trh nové verze programů Photoshop Elements a Premiere Elements. Programy jsou určeny pro foto- a videoamatéry, kteří mají tvůrčí ambice a chtějí své snímky vylepšovat a prezentovat je v podobě fotoalb a sestříhaných filmů. Nástroje jsou převzaty z profesionálních programů Adobe Photoshop CS5 a Adobe Premiere Pro, ale jsou uspořádány tak, aby je mohl snadno použít i laik. Program Premiere Elements 9 je poprvé lokalizován do češtiny, což určitě uvítá většina tuzemských uživatelů.

Tip Ivana Heislera
Adobe Photoshop Elements 9
Adobe Premiere Elements 9
cena s DPH: jednotlivé programy 2 100 Kč, balík obou programů 3 200 Kč

INTERNET

Hledáte kontakty?

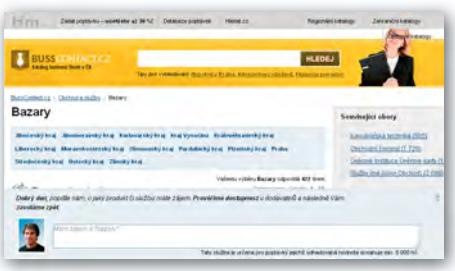

Hledáte-li kontakty na firmy nebo osoby, které poskytují konkrétní služby (například různé poradenství), podívejte se na stránky na adrese www.busscontact.cz. Odkazy na firmy jsou tematicky rozděleny do mnoha skupin. Přejdete-li na některou ze stránek s odkazy, zobrazí se v dolní části obrazovky okno, do kterého můžete zadat dotaz na konkrétní produkt či službu. Cena poptávky by v takovém případě neměla být menší než 5 000 Kč. Zajímají-li vás větší kontrakty, pak v nabídce v horní části stránky klikněte na odkaz Databáze poptávek.

Tip Miroslava Zieglera
info: www.busscontact.cz

NEJLEPŠÍ PŘENOSNÉ 2,5" PEVNÉ DISKY DO 3 500 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Mobilita	Výkon	Kapacita (GB)	Rozhraní	Max. rychlost čtení/zápisu (MB/s)	Hlučnost – v klidu / provoz (sony)	Hmotnost (g)
1. Transcend StoreJet 25D3 (TS500GSJ25D3)	1 900 Kč	**76,1**	76	**100**	500	USB 3.0	**68,7 / 68,4**	0,5 / 0,5	191
2. Plextor PX-PH320US	2 100 Kč	75,8	75	80	320	USB 2.0, eSATA	54,2 / 53,3	0,6 / 0,6	220
3. Plextor PX-PH500US	3 400 Kč	75,4	73	85	500	USB 2.0, eSATA	57,8 / 56,3	0,4 / 0,5	232
4. Freecom ToughDrive (500 GB)	2 600 Kč	74,4	75	44	500	USB 2.0	29,1 / 21,6	0,5 / 0,7	175
5. Seagate FreeAgent Go (ST902503FGD2E1-RK)	1 500 Kč	74,0	79	48	250	USB 2.0	32,9 / 27,4	0,4 / **0,4**	168
6. Seagate FreeAgent Go (ST903203FDD2E1-RK)	1 600 Kč	73,8	82	48	320	USB 2.0	32,9 / 27,4	0,5 / 0,5	167
7. Samsung G2 Portable (HX-MU032DC)	1 300 Kč	71,4	83	52	320	USB 2.0	33,1 / 28,0	**0,2 / 0,4**	**138**
8. Toshiba Stor.E Steel (PX1664E-1HF4)	2 300 Kč	71,3	**84**	50	**640**	USB 2.0	33,2 / 27,7	0,6 / 1,0	190

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Transcend StoreJet 25D3 (TS500GSJ25D3)

Přenosný disk Transcend StoreJet 25D3 používá pro připojení k počítači moderní rozhraní USB 3.0, díky kterému nabízí vysokou přenosovou rychlost jak při čtení, tak i při zápisu dat. S kapacitou 500 GB disponuje dostatečně velkým úložným prostorem, v provozu má spotřebu 2,5 W a produkuje hluk pouze 0,5 sonu.

HODNOCENÍ:

+ rychlý přenos dat, velká kapacita, nízká hlučnost

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

Samsung G2 Portable (HX-MU032DC)

Pro zájemce o levný přenosný disk je určen model Samsung G2 Portable, který nabízí kapacitu 320 GB. V provozu je velmi tichý (naměřili jsme 0,4 sonu) a má spotřebu 2,9 W. Tento disk zaujme i nízkou hmotností – váží pouze 138 g. Je však vybaven pouze rozhraním USB 2.0.

HODNOCENÍ:

+ nízká cena, nízká hlučnost, nízká hmotnost

– pouze rozhraní USB 2.0

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

NEJLEPŠÍ 22PALCOVÉ MONITORY DO 10 000 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita obrazu	Výbava	Spotřeba energie	Jas (cd/m²)	Šachovnicový kontrast	Doba odezvy (ms)	Rozlišení (body)	Vstupy DVI/D-Sub/ /HDMI
1. Philips Brilliance 225P1	4 400 Kč	**89,4**	94	68	79	240	165 : 1	6	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
2. NEC MultiSync EA222WMe	7 400 Kč	88,7	92	**79**	77	275	174 : 1	7	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
3. iiyama ProLite B2206WS	5 100 Kč	85,8	92	59	53	289	151 : 1	**4**	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
4. LG Flatron W2220P	5 100 Kč	85,5	**95**	60	30	**295**	171 : 1	7	1 680 × 1 050	ano/ano/ano
5. NEC MultiSync P221W	9 800 Kč	83,8	94	59	37	274	115 : 1	7	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
6. NEC MultiSync EA221WMe	5 300 Kč	83,6	81	78	86	251	152 : 1	12	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
7. NEC MultiSync EA221WM	5 300 Kč	83,1	81	73	52	251	151 : 1	12	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
8. HP LA2205wg	5 300 Kč	81,2	85	61	**90**	254	152 : 1	6	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
9. LG Flatron W2242PM	3 800 Kč	80,9	83	58	47	256	150 : 1	13	1 680 × 1 050	ano/ano/ne
10. Philips Brilliance 225B2	4 500 Kč	80,7	80	**79**	83	201	**188 : 1**	16	1 680 × 1 050	ano/ano/ne

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Philips Brilliance 225P1

U monitoru Philips se nám líbilo zobrazení velmi dobrého obrazu, vysoký šachovnicový kontrast, neutrální zobrazení bílé barvy a také rovnoměrné podsvícení displeje. Spotřeba elektrické energie je nízká, k její úspoře navíc napomáhá speciální senzor, který zjišťuje, zdali před monitorem někdo sedí. Ovládání je díky přehlednému menu snadné.

+ velmi dobrá kvalita obrazu, jednoduché ovládání, nízká spotřeba energie, výškově nastavitelný podstavec

– nemá videovstup HDMI

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

LG Flatron W2242PM

Monitor LG Flatron W2242PM je nabízen za velmi lákavou cenu 3 800 Kč. Zobrazuje pěkný obraz, displej má dobrou svítivost a líbily se nám u něj dobré úhly pohledu. Díky výškově nastavitelnému podstavci snadno upravíte výškovou polohu displeje. Výbava zahrnuje vstupy DVI a D-Sub a také reproduktory. Není zde videovstup HDMI a pomalejší je doba odezvy.

+ nízká cena, dobré úhly pohledu, výškově nastavitelný podstavec

– nemá videovstup HDMI, pomalejší doba odezvy

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

NEJLEPŠÍ AUTOMOBILOVÉ NAVIGACE DO 5 000 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Navigační funkce	Kvalita navigace	Doba pro zachycení GPS signálu (s)	Mapové podklady	Rozměry displeje (mm)	Provoz na baterie (hod.)	Hmotnost (g)
1. Garmin nüvi 1390T	4 200 Kč	**78,9**	57	**89**	**92**	**18**	Evropa	96 × 54	2:39	163
2. Navigon 4350 max	4 200 Kč	78,6	**62**	**89**	87	30	Evropa	95 × 54	2:27	173
3. Navigon 2410	3 800 Kč	74,8	56	80	85	59	Evropa	72 × 53	1:55	114
4. Navigon 2310	2 900 Kč	74,3	54	79	81	56	Evropa	70 × 53	1:50	125
5. TomTom XL IQ Routes Europe Traffic	4 300 Kč	73,9	55	**89**	78	35	Evropa	95 × 54	**2:55**	180
6. TomTom XXL IQ Routes Europe Traffic	4 800 Kč	72,2	55	82	77	39	Evropa	111 × 63	2:49	205
7. Navigon 1410 CE	2 700 Kč	70,5	49	75	81	65	centrální Evropa	71 × 53	1:56	**110**
8. TomTom Start2 IQ Routes Europe	3 300 Kč	62,6	48	59	72	35	Evropa	71 × 54	2:18	122

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Garmin nüvi 1390T

Garmin nüvi 1390T je spolehlivá navigace se 4,3palcovým displejem, která nabízí rychlý výpočet trasy a při jízdě po víceproudých komunikacích zobrazuje řazení jízdních pruhů. Hlasové pokyny jsou stručné a přesné a dostatečně hlasité. GPS signál je zachycen relativně rychle – po 18 s. Ve výbavě nechybí ani přijímač dopravních informací RDS-TMC.

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

+ spolehlivé navigování k cíli, reálné zobrazení jízdních pruhů, přesné hlasové pokyny
− RDS-TMC nenabízí výstrahu před dopravními zácpami

Navigon 1410 CE

Navigační přístroj Navigon 1410 CE je sice vybaven jen 3,5palcovým displejem, ale nabízí přehledné zobrazení. V této verzi jsou k dispozici mapové podklady dvaceti evropských zemí. Po zadání cíle navigace nabídne k výběru až tři trasy. Navíc tento model umí při plánování trasy zohlednit denní dobu a den v týdnu. Pomalé je však vyhledávání signálu GPS.

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

+ nízká cena, průvodce jízdními pruhy, nízká hmotnost
− pomalé vyhledávání signálu GPS

NEJLEPŠÍ BAREVNÉ LASEROVÉ TISKÁRNY DO 10 000 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita tisku	Rychlost tisku	Výbava	Tiskové náklady	Rychlost tisku čb/barva	Rozlišení tisku (dpi)	Průměrná hlučnost v provozu (sony)
1. Konica Minolta Magicolor 4650EN	6 700 Kč	**75,1**	91	79	96	58	24/**24**	2 400 × 600	7,4
2. Oki C5650n	9 400 Kč	74,2	84	**88**	86	**62**	**32**/22	1 200 × 600	9,0
3. Brother HL-3070CW	6 800 Kč	72,0	83	64	**100**	38	16/16	2 400 × 600	7,6
4. Xerox Phaser 6125	4 500 Kč	69,0	93	59	72	44	16/12	2 400 × 600	7,3
5. Brother HL-3040CN	5 600 Kč	68,3	85	68	88	38	16/16	2 400 × 600	7,4
6. Oki C3450n	7 000 Kč	68,2	83	70	88	48	20/16	1 200 × 600	7,9
7. Brother HL-4040CN	7 100 Kč	67,2	81	64	82	54	20/20	2 400 × 600	8,3
8. Canon i-Sensys LBP5050n	5 000 Kč	65,9	**95**	38	79	53	12/8	**9 600 × 600**	**5,1**
9. Oki C110	3 900 Kč	62,7	**95**	44	64	43	19/5	1 200 × 600	5,6
10. HP Color LaserJet CP1515n	5 400 Kč	62,0	93	36	59	42	12/8	600 × 600	5,7

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Konica Minolta 4650EN

Vítězem testu barevných laserových tiskáren se tato tiskárna stala díky vysoké rychlosti barevného tisku (tiskne až 24 stran za minutu) a díky velmi dobré kvalitě tisku. Navíc nabízí i nízké tiskové náklady. Zásobník papíru pojme pouze 250 listů papíru a tiskárna je dosti těžká – váží 37 kg.

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

+ svižná rychlost tisku, skvělá kvalita tisku, nízké tiskové náklady
− malý zásobník papíru, relativně hlučný chod, vysoká hmotnost

Oki C110

Díky nízké pořizovací ceně zaujme tiskárna Oki i domácí uživatele, kteří požadují barevný laserový tisk. Při hodnocení kvality tisku se nám líbily textové výtisky s přesně vykreslenými znaky a také barevné podání. Barevný tisk však probíhá pomalu – tiskárna produkuje pouze 5 barevných výtisků za minutu.

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

+ velmi dobrá kvalita tisku, malé rozměry, nízká pořizovací cena
− pomalý barevný tisk, absence displeje

V příštím vydání PPK: 24" LCD monitory, Blu-ray přehrávače, 40" a 42" televizory, digitální zrcadlovky

Překlad textu do angličtiny

INFO
MS WORD 2010
součást MS Office 2010
• **jazyk:** čeština
• **info:** www.microsoft.cz
• **stupeň obtížnosti:** snadné

Jednou z novinek MS Wordu 2010 je možnost překladu textu do jiného jazyka. Ukážeme si, jak tuto možnost využít.

1. KDE SE NASTAVUJÍ JAZYKY

Minipřekladač odesílá překládaný text přes internet na server, kde je text přeložen, a výsledek je poslán zpět pro zobrazení přeloženého textu. To znamená, že překlady můžete využívat pouze na počítači, který je připojen k internetu. Zobrazte dokument, jehož text (nebo část textu) chcete přeložit. Na začátku je třeba nastavit jazyk, ve kterém je dokument napsaný, a jazyk, do kterého má být text přeložen. Klikněte na záložku **Revize** a na kartě **Jazyk** zvolte ikonu **Přeložit**. Z dolní části nabídky vyberte příkaz **Zvolit jazyk překladu**.

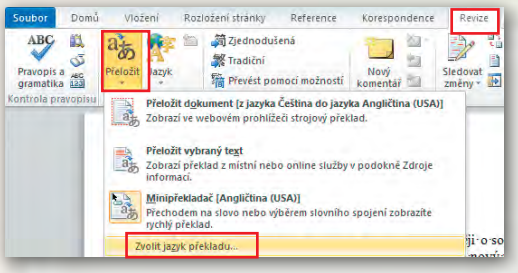

2. NASTAVENÍ JAZYKA

MS Word zobrazil dialogové okno **Možnosti jazyka pro překlad**. V horní části okna je rozbalovací pole **Přeložit do jazyka**. MS Word nabízí jazyk, do kterého jste naposled překládali. Je-li třeba, nastavte v tomto seznamu ten jazyk, do kterého chcete text přeložit.
V dolní části tohoto okna zkontrolujte, zda je v rozbalovacím seznamu **Přeložit z jazyka** nastaven jazyk, ve kterém je text napsán. Po kontrole a případném nastavení jazyka klikněte na tlačítko **OK**.

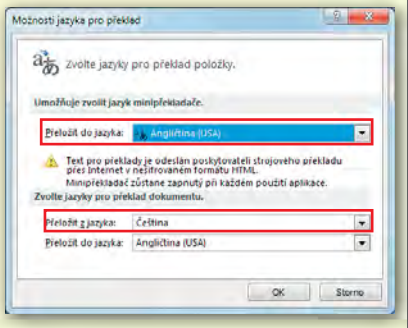

3. ZAHÁJENÍ PŘEKLADU

Na kartě **Jazyk** klikněte na nástroj **Přeložit** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Minipřekladač**. Tím aplikaci spustíte. Nastavte ukazatel myši na slovo, které chcete přeložit – MS Word nabídne průhledné okno minipřekladače, nabízející překlad slova, na které ukazuje kurzor myši. Když najedete myší na okno minipřekladače, okno se zobrazí jako neprůhledné a snadno si přečtete text překladu. Chcete-li přeložit více než jedno slovo, příslušnou část textu označte a poté na ni nastavte ukazatel myši. Další postup je stejný jako při překladu jednoho slova. Chcete-li činnost minipřekladače ukončit, z nabídky nástroje **Přeložit** znovu vyberte příkaz **Minipřekladač**.

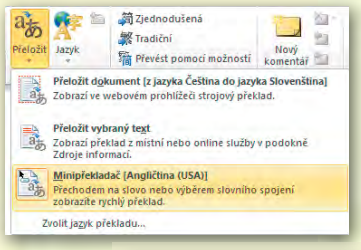

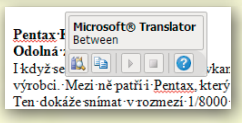

4. PŘENOS PŘELOŽENÉHO TEXTU DO DOKUMENTU

Přeložený text je možné přenést z okna minipřekladače do dokumentu pomocí schránky. V okně minipřekladače nelze označit pouze část přeloženého textu, do schránky je třeba vložit celý přeložený text a teprve po vložení do dokumentu jej lze editovat (smazat nepotřebné části). Další možností je s tímto omezením počítat předem a v původním textu označit přesně tu část textu, jejíž překlad chcete do dokumentu vložit.
Pro zkopírování přeloženého textu do schránky klikněte v levé dolní části okna minipřekladače na nástroj **Kopírovat** (druhý zleva). Poté přejděte do dokumentu na místo, na které chcete text vložit. Klikněte na záložku **Domů** a na kartě **Schránka** klikněte na spodní část nástroje **Vložit**. Doporučujeme v nabídce tohoto nástroje kliknout na nástroj **Zachovat pouze text** – vložený text tak převezme formátování stávajícího dokumentu.

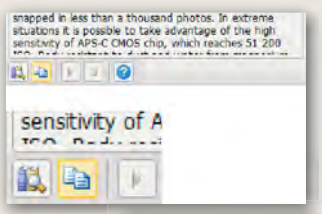

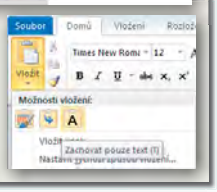

Miroslav Ziegler

INFO

• KVALITA PŘEKLADU
Překlady delších textů bývají kostrbaté a profesionálního překladatele tento nástroj nenahradí, ale na pochopení významu textu to stačí. Na ukázku nabízíme překlad části českého textu do angličtiny
Český text: I když se v souvislosti se zrcadlovkami mluví nejčastěji o souboji dvou značek, najdou se i další výrobci. Mezi ně patří i Pentax, který právě představil nový model K-5 pro náročnější zákazníky. Ten dokáže snímat v rozmezí 1/8000 až 30 sekund, samozřejmostí je i režim B. Maximální rychlost snímání je až 7 snímků za sekundu.
Překlad: Although in the context of duelling zrcadlovkami speak mostly of two brands, there are other manufacturers. Includes Pentax that just launched a new model K-5. He manages to capture the range of 1/8000 to 30 seconds, matter-of-course mode b. Maximum scanning rate is up to 7 frames per second.

Knihy bez papíru

Výrobci elektroniky, internetoví prodejci a pohříchu i mnohá média svatosvatě prohlašují, že papírové knihy končí a nastupují knihy elektronické. Běžný uživatel však o elektronickou knihu nezavadí a vlastně ani neví, co to je a jaké to má (ne)výhody. Kde je tedy pravda?

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co je elektronická kniha
- co je čtečka e-knih
- o výhodách a nevýhodách e-knih i čteček
- kde e-knihy sehnat
- o cenách e-knih i čteček
- zda se opravdu blíží konec klasických knih

Abychom udělali v této problematice trochu jasněji, je třeba hned na začátku rozlišit dva pojmy. *Elektronickou knihu* jako takovou (podle anglického *e-book* někdy označovanou také jako *e-kniha*) a *zařízení ke čtení elektronických knih* (*čtečku*, anglicky *e-book reader*). V mnoha případech se totiž čtečky i knihy označují jen jako „e-book“, což je poněkud matoucí.

CO JE TO E-KNIHA?

Elektronická kniha není zase tak převratná novinka, jak by se mohlo zdát. Už před více než dvaceti lety se knihy ukládaly jako prosté texty a později se objevily způsoby dokonalejší, umožňující třeba i vkládat obrázky. Uložený text ovšem bylo možné upravovat, což u knih není právě žádoucí. A tak spatřil světlo světa takzvaný elektronický výtisk. Zjednodušeně řečeno, jde o dokument (časopis, knihu, ale třeba i fakturu), který je možné zobrazit, ale který není možné upravit. Navíc se zobrazuje všude stejně bez ohledu na to, pomocí kterého programu jej otevřete, a dokonce bez ohledu na to, zda jej zobrazujete na počítači, nebo třeba v mobilním telefonu. Jedním z „učebnicových příkladů“ digitálního výtisku je známý formát PDF. Ale existují i formáty jiné.

Elektronickou knihu lze zobrazit na libovolném počítači, v lepším mobilním telefonu, popř. i v některém lepším multimediálním přehrávači. Jinými slovy, e-knihy můžete číst v libovolném zařízení s displejem, které umožňuje nainstalovat (zdarma dostupný) program ke čtení příslušného formátu nebo ve kterém je takový program již předinstalován.

CO JE ČTEČKA KNIH?

Všechna zmíněná zařízení mají však z hlediska čtení několik nedostatků. Vyjma nemobilního stolního počítače mají omezenou zásobu elektrické energie, a tak při neustálém svícení displeje nevydrží při napájení z akumulátoru dlouho běžet. (Rozhodně ne tak dlouho, kolik potřebujete na čtení knihy.) Klasický displej, ať už je založen na kterékoliv technologii, navíc dost namáhá zrak. A to je při čtení knihy velký problém.

Z uvedených důvodů vyvinuli výrobci elektroniky tzv. elektronický inkoust. Jde o takový „displej naruby“: Zatímco klasické displeje neustále svítí a mnohokrát za sekundu obnovují svůj obraz, elektronický inkoust jednou obraz vykreslí a ten poté zůstane stabilní až do doby, než je potřeba obraz změnit. Elektronický inkoust tím řeší oba zmíněné problémy – jednak má minimální nároky na napájení a jednak nic nevyzařuje, takže si nenamáháte zrak.

Čtečka elektronických knih je v podstatě displej založený na principu elektronického inkoustu a propojený s pamětí a akumulátorem. Toto zařízení má zpravidla velikost knihy malého formátu (je samozřejmě užší a většinou i o něco málo lehčí) a ovládá se buď několika tlačítky, nebo tak, že se prstem dotýkáte přímo displeje.

> „Méně trpělivé uživatele bude neustále rozčilovat i to, že elektronický inkoust nereaguje na příkazy okamžitě.“

Celosvětově nejznámější je čtečka Amazon Kindle. U nás stojí zhruba 15 000 Kč!

(NE)VÝHODY E-KNIH

Jako hlavní výhoda e-knih se často uvádí, že v paměti relativně malé čtečky mohou být uloženy stovky či tisíce knih (popř. i více). To je ovšem spíše marketingové zaklínadlo. Na rozdíl od hudby si lze u knih jen těžko představit, že by někdo během cesty veřejnou dopravou přečetl několik knih, četl několik publikací zároveň, popřípadě rychle pročítal začátky knih a hledal tu, která nejvíce odpovídá jeho momentální náladě. V určitých specifických případech – například když se před odjezdem na dovolenou nechcete rozmýšlet, kterou knihu budete na pláži číst – se sice může hodit celá knihovnička v jednom zařízení, ale ve většině případů tuto „výhodu“ využijete maximálně k okouzlení neinformované společnosti.

Čtečky elektronických knih mají velikost menší knihy.

Stejně tak malá velikost čtečky není proti klasické knize žádnou velkou výhodou. Je třeba si uvědomit, že většina tlustých „bichlí“ jsou knihy s kvalitním obrazovým materiálem (s fotografiemi, reprodukcemi uměleckých děl apod.). Něco takového nedokáže elektronický inkoust zobrazit, takže elektronické verze takových knih neexistují. Velikost i váha knihy s běžným románem (sbírkou poezie, učebním materiálem apod.) jsou přitom srovnatelné s velikostí a vahou čtečky.

Velkou výhodou elektronických knih je naopak bezesporu možnost rychlého vyhledávání. V klasické knize je často obtížné najít i konkrétní kapitolu, o konkrétních událostech, jménech či faktech nemluvě. S elektronickými knihami je to otázka okamžiku, což oceníte zejména u učebnic. Na druhou stranu čtečku elektronických knih se musíte naučit ovládat a méně trpělivé uživatele bude neustále rozčilovat i to, že elektronický inkoust nereaguje na příkazy okamžitě, ale se znatelným zpožděním.

DOSTUPNOST

Velkým problémem je v našich zeměpisných šířkách dostupnost e-knih i jejich čteček. Čtečky sice běžně koupíte i u nás, ale jejich cena není právě příznivá – začíná někde na 7 000 Kč s DPH. A to je opravdu hodně.

Ceny elektronických knih jsou velmi různé. Pohybují se od úrovně tištěného vydání stejné knihy (!) přes zhruba polovinu této ceny až po nulu. Ano, skutečně, mnoho e-knih lze na internetu sehnat legálně zcela zdarma. Samozřejmě za bestsellery posledních let budete muset zaplatit, ale rozhodně jsou k dispozici zdarma i mnohá vynikající díla, nejen brak. Vůbec nejlepší je situace u děl starších, u nichž již vypršel nárok na autorská práva (70 let po smrti autora) – taková díla seženete zdarma v podstatě všechna. A dokonce se v elektronické podobě dají sehnat i mnohé unikátní historické materiály, které si nemůžete půjčit ani v Národní knihovně. Cenná historická díla totiž postupně procházejí digitalizací a pak jsou zpravidla uvolňována pro širokou veřejnost.

SEČTENO, PODTRŽENO

Elektronické knihy mají řadu výhod. Jenže nejsou (u nás) snadno dostupné a musíte investovat slušnou sumu do speciálního přístroje. To se může změnit k lepšímu, avšak toho, že si bez čtečky e-knih za pár let novou knihu nepořídíte, se rozhodně bát nemusíte.

Aleš Havlas

Vyhledávač Google má speciální nástroj k vyhledávání e-knih.

KDE SEHNAT E-KNIHY

www.books.google.com
www.palmknihy.cz
www.ceska-poezie.cz/cek/
www.knihykestazeni.cz
www.eknihy.com
www.xbook.cz
www.robov.knihy.szm.sk
www.zlatyfond.sme.sk
www.gutenberg.org
www.mises.org
www.truly-free.org

INZERCE

Inzerce

eset chráníme vaše digitální světy SPONZOR RUBRIKY BEZPEČNOST

Ochrana dat v mobilu

Ztráta mobilního telefonu může postihnout kohokoliv. Kromě materiální škody však ztracený či odcizený mobil může znamenat i velký problém pro ochranu soukromí. Existují však programy, které obsah mobilního telefonu uchrání před zrakem nepovolaných, a které dokonce pomohou ztracený přístroj najít.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co hrozí při ztrátě mobilu
- tipy na zajímavé programy
- co dokáží bezpečnostní nástroje

Mobilní telefon obsahuje mnoho dat osobního charakteru: textové zprávy a e-maily, adresář s kontakty, kalendář s úkoly a schůzkami, historii volání, historii navštívených webů, fotografie a videa, dokumenty apod. Aktivně využívaný mobilní telefon je zkrátka jakýmsi okénkem do soukromí jeho uživatele. Dokud máte svůj mobil pod kontrolou, určitě nenecháte každého probírat se jeho obsahem. Když se však mobil ztratí nebo je odcizen, problém je na světě.

Pro tzv. chytré mobily (tj. mobily vybavené operačním systémem) jsou k dispozici bezpečnostní programy, jež kromě antivirového programu nabízejí i funkce, které dokážou zmírnit škody při ztrátě/odcizení přístroje. Nejsou sice vždy zadarmo, ale ochrana soukromých dat uložených v mobilu stojí za úvahu. Vadilo by vám, kdyby se k obsahu vašeho mobilního telefonu dostala nepovolaná osoba? Pokud ano, máme tu tipy na programy poskytující ochranu před zvědavými nálezci i vychytralými zlodějíčky.

> „Aktivně využívaný mobil je jakýmsi okénkem do soukromí jeho uživatele.“

NOVINKA: KASPERSKY MOBILE SECURITY 9

Pro majitele chytrých telefonů vybavených operačním systémem Symbian S60 nebo Windows Mobile je tu program **Kaspersky Mobile Security 9** (*http://odkaz.ppk.cz/KasperskyMS9*). Licence na jeden rok stojí 590 Kč a program je lokalizován do češtiny. Jde o balíček několika bezpečnostních nástrojů včetně programů antivirového a antispamového a rodičovské kontroly. Při ztrátě či odcizení mobilu lze využít funkci pro dálkové zablokování přístupu do mobilního telefonu nebo pro kompletní vymazání dat z paměti (i z paměťové karty).

Kaspersky Mobile Security 9 dokáže ztracený mobil i vypátrat. Jestliže je k dispozici vestavěný GPS modul, lze využít funkci pro zjištění polohy mobilního telefonu. Polohu mobilu s GPS modulem si pak oprávněný vlastník může zjistit a zobrazit v internetových mapách Google Maps. Lze tak třeba určit zastavárnu, kde přístroj skončil, anebo místo, kde jste jej nechali ležet. Dalším ochranným prvkem je spárování mobilu s konkrétní SIM kartou. Při výměně SIM karty se mobilní telefon zablokuje a pošle hlášení. Kaspersky Mobile Security 9 dále umí v paměti telefonu vytvořit zašifrovanou složku. Lze do ní ukládat třeba citlivá firemní data.

DALŠÍ PODOBNÉ PROGRAMY

Obdobných programů existuje více. Zmínit můžeme například bezplatný program **Lookout Internet Security** (*https://www.mylookout.com*) pro systémy Android, Windows Mobile a BlackBerry. V jeho výbavě najdete vedle jednoduchého antivirového programu a firewallu také funkci pro lokalizaci mobilu prostřednictvím GPS i funkci pro dálkové vymazání dat. Pokud si mobil někam založíte a zrovna není nablízku člověk, který by vám zavolal, můžete využít alarm, který v mobilním telefonu jednoduše aktivujete přes internet.

Bezpečnostní program Lookout Internet Security je k dispozici zdarma, neumí však česky.

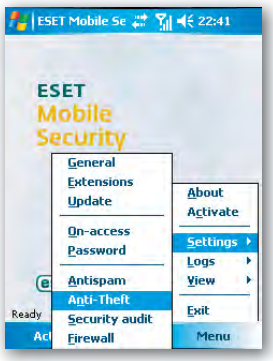

Česká verze Eset Mobile Security se záhy objeví na trhu.

Za pozornost stojí i antivirový program od společnosti **Droid Security**, určený pro chytré telefony se systémem Android (*http://www.droidsecurity.com/apps.html*). Jeho placená verze Pro stojí 9,99 USD (necelých 200 Kč) a podporuje opět i zaměření mobilu realizované prostřednictvím GPS nebo smazání dat na dálku. Ve výbavě je rovněž filtr nechtěných SMS.

Novinkou je program **ESET Mobile Security** (*http://www.eset.cz/produkty/eset-mobile-security*) pro systémy Symbian S60 a Windows Mobile. Za 649 Kč na rok získáte vedle mobilního antivirového programu a firewallu také nástroj, který umožňuje na dálku vymazat kontakty nebo uložené zprávy a také multimediální obsah. K dispozici je i filtr nechtěných SMS/MMS, pracující na principu bílé a černé listiny. Česká verze se má objevit v říjnu 2010.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

INFO
GOOGLE CHROME 6
- **cena:** zdarma
- **jazyk:** čeština
- **rubrika na CD:** Obsah CD / Servis
- **více info:** www.google.cz/chrome

Google Chrome 6 zklame i potěší

Jsou to teprve dva roky, co společnost Google představila první testovací verzi svého vlastního webového prohlížeče Google Chrome. Momentálně je k dispozici již jeho šestá verze, která opět přináší posílení výkonu, některé velmi zajímavé funkce i drobná vylepšení, ale také nemalá zklamání.

UPRAVENÉ UŽIVATELSKÉ ROZHRANÍ

V prohlížeči Google Chrome 6 je sjednocena hlavní nabídka prohlížeče. Dříve existovala dvě tlačítka s tandemem nabídek. V jedné byly převážně volby a příkazy pro práci s aktuálně prohlíženým obsahem, v druhé pak obecné menu prohlížeče.

Při hledání požadované položky musel však uživatel často projít obě nabídky. Takovému zdržování dělá nová nabídka přítrž, takže tuto změnu chválíme.

Jednotné menu usnadňuje ovládání prohlížeče.

Změny zaznamenal také řádek s webovou adresou. Zde uváděná adresa neobsahuje na svém začátku specifikovaný protokol. Například z *http://www.google.cz* je tak jen *www.google.cz*. Kromě úspory místa toto řešení upozorňuje na využití zabezpečeného protokolu HTTPS. Tento protokol skryt není – naopak je barevně zvýrazněn.

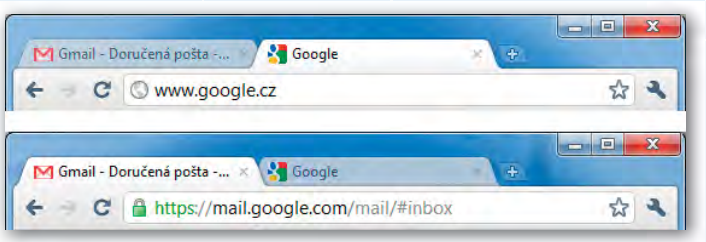

Google Chrome „klasický" protokol HTTP neuvádí, zabezpečený protokol HTTPS naopak zvýrazňuje.

AUTOMATICKÉ VYPLŇOVÁNÍ

Očekávanou novinkou šesté verze prohlížeče bylo automatické vyplňování informací do formulářů na webových stránkách. Automatické zadání adresy a dalších kontaktních údajů může totiž výrazně usnadnit registraci a nakupování v e-shopech. Prohlížeč by pak rychle doplnil údaje z předem připravených podkladů, jenže tomu ve skutečnosti tak není. Jestliže formulář nesplňuje určité podmínky, k automatickému vyplnění nedojde.

Nepočítá se s rozdělením jména na křestní jméno a příjmení. Pokud má tedy formulář jednu kolonku pro jméno a druhou pro příjmení, je to problém. Totéž platí o čísle popisném a čísle orientačním. Jestliže vyplňovaný formulář vyžaduje uvést tato čísla v jiné kolonce, než je jméno ulice, opět je to problém. Firmy a živnostníci pak nemají kam přednastavit IČO nebo DIČ.

Největším nedostatkem automatického vyplňování je ale komolení českých telefonních čísel. Pokud si uložíte (české) devítimístné číslo, Google Chrome 6 z něj automaticky některá čísla vypustí. Z čísel v mezinárodním formátu zase dělá desetimístná čísla i s úvodní nulou (např. 0601 místo 601), ta se už ale několik let nepoužívá.

Automatickým vyplňováním se také usnadňuje používání platební karty pro platby na internetu, a to tak, že jméno na kartě, číslo platební karty a datum jejího vypršení se uloží. Ukládání těchto informací kamkoliv do počítače je ale z bezpečnostního hlediska obrovský hazard. Je sice pravda, že pro zneužití karty by ještě bylo nutné znát kontrolní kód (CVC2/CVV2), ale není radno zbytečně riskovat.

SYNCHRONIZACE ROZŠÍŘENÍ

Praktická je naopak synchronizace rozšíření. Pokud používáte prohlížeč Google Chrome 6 na více počítačích (doma i v zaměstnání, na stolním počítači i na notebooku), můžete mezi nimi automaticky synchronizovat i rozšíření. Rozšíření nainstalované na jednom počítači tak bude po synchronizaci automaticky dostupné i na jiném vašem počítači s šestou verzí prohlížeče. Tuto funkci lze využít i pro zálohu.

Například po nové instalaci operačního systému si můžete Google Chrome 6 nainstalovat a po synchronizaci hned naběhnou i vaše oblíbená rozšíření. Google Chrome 6 tedy aktuálně podporuje synchronizaci rozšíření, záložek, historie surfování po webu, nastavení prohlížeče, zvoleného motivu vzhledu a podkladů pro automatické vyplňování formulářů.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Jak poslat SMS zdarma

Také byste rádi ušetřili za telefon? A což takhle posílat SMS zdarma? Jste-li připojeni k internetu, můžete posílat zprávy zdarma z několika různých SMS bran. Zprávy takto pošlete pohodlně a snadno a neutratíte za ně ani korunu.

HTTP://ESEMES.CZ

Na stránkách *http://esemes.cz* se nachází velmi jednoduchá SMS brána, která umožňuje posílat SMS do všech sítí českých mobilních operátorů, tedy do sítě O_2, T-Mobilu i Vodafonu. Stačí pouze vepsat číslo příjemce a text SMS a opsat ověřovací číselný kód. Jste-li zaregistrováni na sociální síti Facebook, pak se můžete stát fanoušky stránek esemes.cz a posílat bezplatné zprávy přímo z Facebooku. Ke svým přátelům můžete uložit telefonní čísla, takže si je pak už nemusíte pamatovat ani opisovat z telefonu. Stačí pouze vybrat adresáta ze seznamu, a aplikace doplní číslo sama.

WWW.SMSBRANA.CZ

Ze stránek *www.smsbrana.cz* pošlete zprávu do sítí všech tří operátorů. Text zprávy vepíšete do políčka a můžete k ní i doplnit předdefinované smajlíky nebo zkratky. Zprávu lze odeslat rovnou, bez registrace, ale díky ní získáte další rozšíření, např. možnost vytvořit si adresář či třeba zasílat hromadné SMS. Dále se zde ukládají jak zprávy odeslané, tak zprávy přijaté. Pokud si předplatíte kredit, získáte řadu dalších služeb, za ně však už musíte zaplatit.

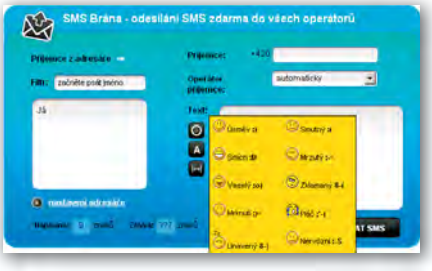

WWW.POSLATSMS.CZ

Na hlavní stránce *www.poslatsms.cz* najdete možnost, jak posílat bezplatné zprávy do sítí všech tří českých operátorů. Stačí pouze vepsat text zprávy a zadat číslo příjemce (případně číslo odesílatele), a zprávu odešlete rovnou bez opisování bezpečnostního kódu. Zprávu pak můžete také přeposlat na jiné číslo. I na těchto stránkách se lze zaregistrovat. Registrace vás opravňuje k vytváření seznamů obsahujících kontakty a k hromadnému posílání SMS. Odpověď na svoji zprávu pak obdržíte přímo na stránkách *www.poslatsms.cz*. Stránky a speciální aplikace jsou dostupné, i když se připojíte k internetu z mobilního telefonu. Takto lze tedy posílat bezplatné zprávy i přímo z mobilního telefonu. Aplikace zatím nefunguje na mobilních telefonech iPhone ani na přístrojích s operačním systémem Android.

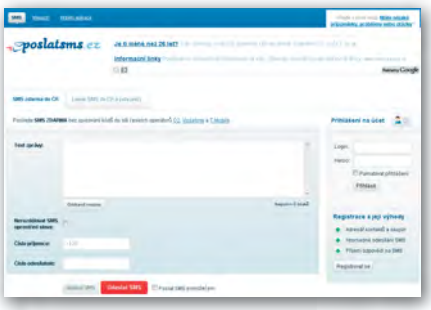

SMS ZDARMA U OPERÁTORŮ

Posílat SMS zdarma lze i ze stránek operátorů. Nejste-li však zákazníkem daného operátora a nebudete-li ke stránkám přistupovat prostřednictvím svého účtu, můžete posílat zprávy pouze do sítě konkrétního operátora. Zprávy ze stránek operátora Vodafone můžete posílat z adresy *www.vodafonesms.cz* (nebo na hlavní stránce *www.vodafone.cz* nahoře klikněte na odkaz Poslat SMS). Zpráva může být dlouhá až 760 znaků a pro její odeslání je třeba opsat bezpečnostní kód. Operátor O_2 SMS bránu na svých stránkách bohužel nenabízí, bezplatné zprávy je možné posílat pouze ze stránek *www.o2extra.cz*. Zde je však nutná registrace telefonního čísla, a to i když nejste zákazníkem tohoto operátora. Počet SMS je však omezen na deset týdně (stejný limit platí i pro MMS).

Operátor T-Mobile nabízí svou SMS bránu na adrese *http://sms.t-zones.cz*. Tato brána je dostupná i pro zákazníky jiných operátorů a rovněž se zde nemusíte registrovat. Ti, kdo se mohou přihlásit prostřednictvím T-zones, mají k dispozici více možností. Díky této bráně mohou neregistrovaní uživatelé posílat zprávy pouze do sítě T-Mobilu. Stačí zadat číslo příjemce a vepsat text zprávy (můžete ji doplnit předdefinovanými smajlíky). V rámci jedné zprávy je třeba dodržet limit 160 znaků a opsat bezpečnostní kód. Další zprávu lze poslat po 30 vteřinách.

ADRESÁŘ

esemes.cz
www.smsbrana.cz
www.poslatsms.cz
www.vodafonesms.cz
www.o2extra.cz
sms.t-zones.cz

SMS ZDARMA Z PROGRAMU ICQ

V našem výčtu bychom neměli opominout možnost posílat bezplatné SMS z programu ICQ. V rámci jedné zprávy musíte opět dodržet limit 160 znaků a na začátku máte k dispozici 20 zpráv. Pokud vám však příjemce zprávy na takovou SMS odpoví, počet volných zpráv se zvětšuje o pět. Posílání zpráv je jednoduché – k danému kontaktu uložíte jeho mobilní číslo a zprávu potom pošlete podobně, jako byste ji posílali prostřednictvím ICQ.

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

Digitální komunikace

Internet vznikl s jednoznačným cílem: zrychlit komunikaci. Ať již jste na internetu začátečník, nebo pokročilý uživatel, alespoň jednu formu internetové komunikace jistě používáte. Možná že by vám ale vyhovovala jiná…

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co je elektronická pošta
- co jsou „kecálkovské“ účty
- jak se chovat na sociálních sítích
- co jsou chaty a fóra

Abyste tomuto článku plně porozuměli, vysvětleme si nejprve několik pojmů, které nemusí být každému čtenáři zcela jasné.

On-line komunikace: Komunikace v reálném čase – všichni účastníci musí sedět u počítače ve stejnou dobu a okamžitě reagovat. Příkladem on-line komunikace je třeba telefonický rozhovor.

Off-line komunikace: Každý účastník komunikace přidává své příspěvky ve chvíli, kdy na to má zrovna čas. Ostatní odpovídají se zpožděním. Typickým příkladem off-line komunikace je klasická, papírová pošta.

> „Základní myšlenkou sociálních sítí je sdílení informací o své osobě.“

Registrace: Abyste získali přístup k nějakému „komunikačnímu kanálu“, musíte se zaregistrovat (vytvořit si účet) u jeho provozovatele. Zpravidla to znamená vyplnit jednoduchý formulář a souhlasit s podmínkami, které stanovil provozovatel služby.

Sdílení: Zpřístupnění nějakého obsahu (fotografií, videí, dokumentů...) jiným uživatelům.

Historie: Výpis komunikace, která proběhla dříve.

Martin Taneček, martin@tanecek.eu

CHOVÁNÍ NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

V poslední době často slýcháme o úniku informací ze sociálních sítí. Jak se bránit? Na internetu byste měli sdělovat o sobě pouze takové věci, které byste se nebáli říci kolegům ve firmě, neznámému člověku nebo před rodiči.

Například kvalitní personalista dnes již nezkoumá jenom životopis, ale zabrouzdá i na sociální sítě, například na Facebook. Myslíte si, že dostanete nové místo, pokud na sociální síti hrubě urážíte dosavadního zaměstnavatele nebo se přiznáváte k tomu, že v práci nic neděláte?

Dalším příkladem mohou být nedávno uniklé fotografie nahých mladých slečen, které byly umístěny v „heslem chráněných“ fotoalbech na jedné české sociální síti. Skutečně chcete, aby vás takto vlídě celý svět? Od neznámých lidí na druhé straně světa až po blízké kamarády a přátele?

V blízké době dojde k užšímu propojení uživatelů na sociálních síti i v rámci rodiny. Chcete, aby vaši rodiče, děti, příbuzní viděli, jak dopadla vaše minulá návštěva hostinského zařízení?

Způsob komunikace **OFF-LINE** | Riziko pro počítač **VYSOKÉ** | Ochrana soukromí **SNADNÁ**

Elektronická pošta

Elektronická pošta (e-mail) je v podstatě nejstarší způsob internetové komunikace, který se dochoval i do dnešních dnů. Základem je poštovní zpráva, kterou si můžete představit jako klasickou obálku nebo pohlednici. Je zde odesílatel, příjemce a vlastní obsah zprávy, kterým může být text, obrázky nebo i jakékoliv přiložené soubory.

„Běžný uživatel“ může v dnešní době vlastnit více e-mailových adres, například jednu soukromou (nejčastěji na některém portálu nabízejícím e-mailové schránky zdarma) a jednu pracovní. Se sledováním více e-mailových schránek najednou pomohou specializované programy – není problém sledovat třeba i deset různých schránek v okně jednoho nástroje.

Velkou nevýhodou e-mailové komunikace je tzv. spam – nevyžádaná pošta. Internetová mafie rozesílá miliony e-mailových zpráv, které nejenže obsahují informace reklamního charakteru, ale také často mohou poškodit váš počítač. V lepším případě tím, že se začnete podílet na dalším rozesílání spamu, v horším případě můžete tyto internetové zločince nechtěně sponzorovat ze svého bankovního účtu.

Rozesílatelé nevyžádané pošty dnes už umí česky, byť poněkud kostrbatě.

HODNOCENÍ:

+ snadná obsluha, rozšířenost, dostupnost, přenos souborů

− nevyžádaná pošta, pomalá komunikace

Způsob komunikace **ON-LINE** | Riziko pro počítač **STŘEDNÍ** | Ochrana soukromí **SNADNÁ**

Kecálkovské účty (instant messaging – IM)

Jedná se o komunikaci v reálném čase: Jakmile odešlete krátkou zprávu, během zlomku vteřiny je doručena a zobrazena druhému účastníku konverzace. Přirovnat se dá k textové zprávě na mobilním telefonu, byť internetová komunikace je výrazně rychlejší.

Výhodou je okamžitá reakce druhé strany, která je omezena pouze rychlostí psaní na klávesnici. Během několika sekund tak můžete získat odpověď na důležitou otázku nebo se s někým rychle domluvit, samozřejmě pokud je druhá strana u počítače a má chuť se s vámi bavit.

Problémem je, že existuje mnoho různorodých IM služeb – z nejrozšířenějších jmenujme například ICQ, MSN, Jabber, Skype a IM v rámci Facebooku. Každá z těchto služeb nabízí trošku jiné funkce, přidané k základnímu přenosu textu. Tyto služby často dokáží přenášet i soubory, případně vytvořit i hlasové nebo obrazové spojení. Nicméně neexistuje jejich vzájemné propojení (a pokud ano, pak propojení není jednoduché a není bez výhrady funkční), a tak jste-li zaregistrováni u jedné služby, není možné komunikovat s lidmi, kteří jsou zaregistrováni u služby jiné.

V případě „kecálkovské komunikace“ vidíte, kdo je dostupný, a s kým se tedy můžete okamžitě bavit.

HODNOCENÍ:

+ rychlost, přidané funkce (přenos souborů, hry, telefonování)

– více různých služeb, nezřídka složité ovládání

Způsob komunikace **ON-LINE i OFF-LINE** | Riziko pro počítač **STŘEDNÍ** | Ochrana soukromí **NÁROČNÁ**

Sociální sítě

Synonymem pro termín „sociální sítě“ je dnes služba Facebook. Nicméně Facebook není jedinou (a dokonce ani první) sociální sítí, je „pouze“ nejrozšířenější. Dále lze zmínit například Twitter, který je v Česku oblíben spíše mezi pokročilými uživateli, nebo i ryze české sociální sítě, jako jsou Lide.cz, Xchat.cz nebo LibimSeTi.cz. Sociální sítě jsou založeny na utváření „přátelství“ mezi vámi a dalšími uživateli sociální sítě. U některých sítí musíte přátelství potvrdit, u jiných jsou přátelství jednostranná.

Každopádně základní myšlenkou sociálních sítí je sdílení informací o své osobě. Při pohledu z druhé strany víte o tom, co ostatní dělají a jak se mají. Základním kamenem sociální sítě je stránka s informacemi o vaší osobě, nejčastěji označovaná jako tzv. profil. Do něj zadáváte údaje jako jméno, zaměstnání a podobně a zejména pak svůj aktuální „stav“ – tedy stručné vystižení vaší momentální nálady/činnosti.

V sociálních sítích často naleznete i další možnosti, například rychlou komunikaci (IM), sdílení fotografií, seznamky, chaty a fóra (viz níže) nebo tzv. vzkazy, což je v podstatě obdoba e-mailových zpráv.

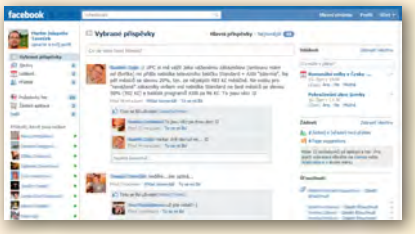

Díky sociálním sítím můžete udržet kontakt s mnoha lidmi najednou.

HODNOCENÍ:

+ různorodost, zastřešují více funkcí, komunikace s mnoha lidmi najednou

– bezpečnostní rizika (ochrana soukromí), obtížné filtrování nezajímavých informací, mnoho různých služeb

Způsob komunikace **ON-LINE/OFF-LINE** | Riziko pro počítač **NÍZKÉ** | Ochrana soukromí **OBTÍŽNĚJŠÍ**

Chaty a fóra

Chat (čti čet), konkrétně každou jednotlivou místnost na chatu, si lze představit jako velké elektronické náměstí, kam může kdokoliv přijít a kde se může bavit se všemi ostatními, kteří tu jsou. Místnosti se dělí podle témat, často buď geograficky (Praha, Brno atp.), nebo podle zájmů (počítače, modelářství, zahrádka). Princip je velmi podobný reálné komunikaci, nicméně zde píšete velké a často náhodné skupině lidí, kteří v dané místnosti zrovna jsou. Pokud se časem s někým seznámíte, můžete psát i konkrétní osobě, nikoliv celé místnosti. Nevýhodou je ale jepičí život každé zprávy na chatu, která se nikam neukládá.

Podobně fungují i fóra, ale zde se veškerá komunikace mezi členy daného fóra ukládá na dlouhou dobu a je často zdrojem informací pro mnohem širší skupinu lidí, než která do fóra aktivně přispívá. Nejčastěji jsou takováto fóra vysoce specializovaná, například se zaměřují na konkrétní typ automobilu, a když sem přijdete poprvé, nejspíše budete se svým problémem velmi nevraživě odmítnuti s doporučením, ať hledáte v historii. A skutečně, mnoho problémů daným fórem již prošlo a je uloženo ve starších příspěvcích.

Informace na fóru jsou často kvalitní a specializované a jsou k dispozici dlouhé roky.

HODNOCENÍ:

+ možnost poznat jiné lidi se stejnou zálibou, cenný zdroj informací

– pro začátečníka hůře pochopitelné, diskuze se rychle ztrácí (chaty), na odpověď můžete dlouho čekat (fóra)

KŘÍŽOVKA

▶ VYHRAJTE ANTIVIROVÝ PROGRAM

Počítač v bezpečí

Časopis Počítač pro každého přináší… (dokončení v tajence).

Balík bezpečnostních programů Norton Internet Security 2011 nabízí ochranu počítače a jeho uživatele před viry, před špionskými programy (spywarem), před nevyžádanou poštou (spamem), před phishingovými útoky i před dalšími typy bezpečnostních hrozeb. Zahrnuje také firewall a nástroje rodičovské kontroly. V rámci licence uživatel obdrží automatické aktualizace a zákaznickou podporu po dobu jednoho roku.

www.ppk.cz

VAŠE VÝHRA
Naše vydavatelství věnuje 10 výhercům **balík bezpečnostních programů NORTON INTERNET SECURITY 2011.**

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Jak se jmenuje společnost, která vyvíjí a prodává bezpečnostní programy se značkou Norton? Nápovědu najdete na http://cz.norton.com.
a) Nortel, b) SAP, c) Symantec.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 1. listopadu 2010** na korespondenčním lístku označeném heslem **Křížovka PPK** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu krizovka21@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 24/2010.

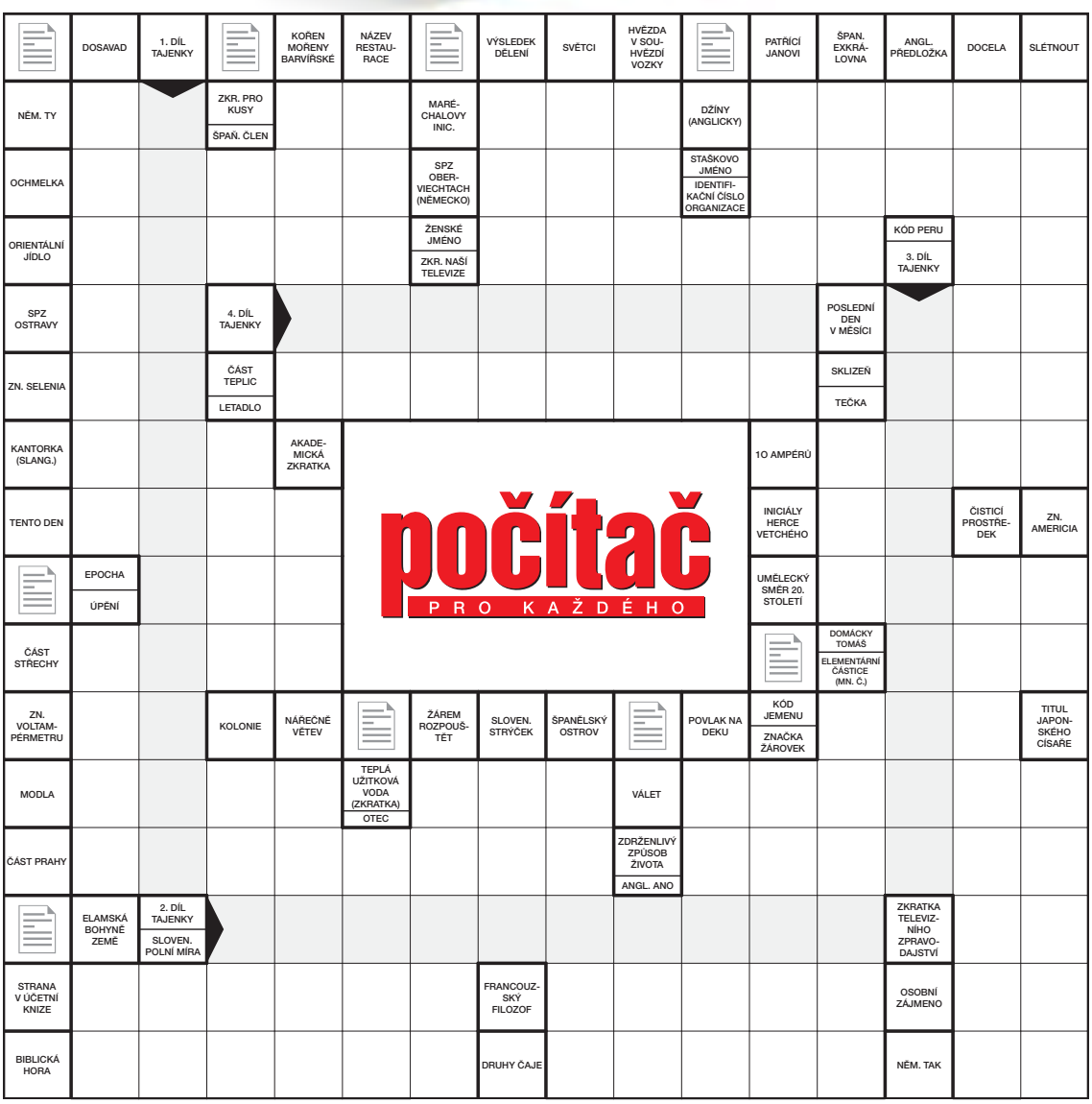

Tajenka křížovky z PPK 18/2010 zní:
Pevné linky mají budoucnost a telefony se tak neustále zdokonalují.

Správná odpověď na soutěžní otázku:
Technologie pro úsporu energie, jíž jsou vybaveny telefony Gigaset Siemens, se jmenuje ECO DECT **(odpověď b).**

ISDN telefon Gigaset od společnosti SHC dostanou tito výherci:
J. Tomášek z Jílovic, B. Štika ze Zaloňova a R. Rejčová z Krchleb. Gratulujeme!

LISTÁRNA

dotazy zasílejte na e-mailovou adresu redakce@ppk.cz

Za redakci odpovídal **ALEŠ HAVLAS**

Otázka čísla

Používám počítač víceméně náhodně, v průměru dvakrát až třikrát denně. Zajímalo by mě, jestli je efektivní ho mezitím vypínat, respektive jak dlouhá musí být přestávka mezi jednotlivými použitími, aby mělo vypnutí smysl.

Na tuto otázku nelze dát jednoznačnou odpověď. Počítač sice není žárovka, která velké množství energie spotřebuje při svém zapnutí, takže tím, že jej opakovaně zapínáte a vypínáte, mu nejenže nijak neškodíte, ale ani tím nespotřebujete výrazně více energie. Na druhou stranu, pokud máte vhodně nastavené úsporné režimy operačního systému (vypnutí monitoru, disků atd.), počítač se nijak nenamáhá a ani nespotřebuje mnoho energie, třebaže jej necháte spuštěný celý den. Já osobně bych se klonil spíš k tomu ponechat počítač spuštěný a v případech, kdy víte, že od něj odcházíte na hodinu, dvě či více, bych využil možnosti systém hibernovat (uspat). Díky tomu ušetříte elektrickou energii a zároveň nebudete muset dlouho čekat na opětovné spuštění systému.

? Jak mohu propojit konektory VGA a SCART? Chtěl bych propojit notebook s DVD rekordérem.

VGA konektor (přesnější označení je konektor D-Sub) je s konektorem SCART kompatibilní, tudíž stačí sehnat patřičný kabel, který má na každé straně příslušnou koncovku (obr. 1). K dispozici jsou tyto kabely například v e-shopu Conrad.cz (*http://shop.conrad.cz*). Nabízí se ovšem otázka, co tímto propojením sledujete. Konektor D-Sub na notebooku je výstupní (slouží například k připojení televize jako externího monitoru). Pokud se tedy domníváte, že kabelem D-Sub/SCART připojíte DVD rekordér k notebooku a dostanete tak filmy z rekordéru do počítače, něco takového fungovat určitě nebude. Podobně mi není jasné, proč byste přenášel obraz z notebooku do DVD rekordéru (nahrát dění na monitoru do videa lze snáze přímo v počítači), ale je pravda, že něco takového už je technicky možné.

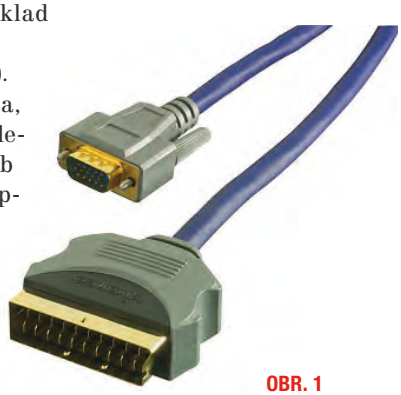

OBR. 1

? Článek o herních ovladačích mě přivedl na myšlenku, zda neexistuje nějaký speciální ovladač pro hry se železniční tematikou, konkrétně pro simulátory vlaků. Vím, že ve světě takový ovladač existuje, ale pro našince je velmi drahý a obtížně dostupný. Já pro ovládání používám klasickou klávesnici. A zejména tím velmi trpí ty klávesy, které se používají držením (zrychlení vlaku, houkání aj.). Pak mi například ve Wordu vynechávají některá písmena. Lze problém nějak řešit?

O speciálním ovladači pro vlakové simulátory, který by byl dostupný i u nás, bohužel nevím. Mohl byste však použít některou z herních klávesnic – ty jsou sice navržené pro jiné hry, nicméně jejich tlačítka jsou programovatelná, a navíc jsou daleko odolnější než u běžných klávesnic. Není tedy problém ovládání nastavit tak, aby vám to vyhovovalo, a zároveň ušetřit klávesnici, kterou používáte pro běžné psaní. Herní klávesnici seženete v prodejnách spotřební elektroniky a výpočetní techniky za cenu začínající cca na 300 Kč.

INZERCE

Jak odinstalovat celý operační systém, resp. jak zformátovat pevný disk se systémem? Chtěl bych provést důkladnou čistku a začít „s čistým stolem“.

Něco takového provedete nejsnáze při nové instalaci operačního systému / při instalaci jiného operačního systému. Průvodce instalací standardně nabízí formátování disku, neboť není vhodné, aby nově nainstalovaný systém převzal nepořádek z původního. Je však třeba, aby všechna důležitá data uložená na disku byla zálohována!

Zakoupil jsem digitální fotoaparát Olympus s českým návodem na obsluhu fotoaparátu a začal jsem fotografovat. Problém nastal, když jsem si z přiloženého CD nainstaloval software pro stahování fotografií z fotoaparátu do počítače. Ke stažení sice došlo, ale podle manuálu, který je v angličtině, si s ním nevím rady. A tak jsem skončil u pohledu na spoustu malých okének s mými fotografiemi, se kterými dál neumím pracovat. Můžete mi poradit, jak získat manuál k tomuto programu v češtině?

Pokud dovolíte, začal bych svou radu úplně z jiného konce. Zapomeňte na program, který byl přiložen k fotoaparátu. Jak jste se sám přesvědčil, takové programy nebývají zrovna použitelné, navíc často mají tendenci upravovat snímky bez vědomí uživatele a provádějí další podobné „kulišárny“. České návody k nim pak výrobci téměř nikdy nedodávají. Koneckonců, i připojování fotoaparátu k počítači pomocí USB kabelu je zbytečně komplikované.

Lepším způsobem je vyjmout z fotoaparátu paměťovou kartu a vložit ji do čtečky paměťových karet. Pak můžete s obsahem karty (s fotografiemi) pracovat třeba jako s obsahem pevného disku. Nemusíte se tedy učit nic nového. Paměťové karty lze z fotoaparátu vyjmout po odklopení „dvířek“, která najdete zpravidla vespod nebo na boku přístroje (viz manuál přístroje). Kartu buď vyjměte, nebo ji nejprve zamáčkněte (mechanismus ji částečně vysune) a vyjměte ji až potom.

Pokud ve svém počítači čtečku paměťových karet nemáte, doporučuji ji zakoupit. Jde o mizivou investici (od 150 Kč), která se určitě vyplatí. Čtečku připojíte i zvenku pomocí rozhraní USB a do většiny počítačů ji vůbec nemusíte instalovat. Dejte pouze pozor na to, aby čtečka podporovala stejný typ paměťových karet jako fotoaparát (paměťových karet existuje několik různých typů). Ideálním řešením je tzv. univerzální čtečka – ta má zdířky pro vložení libovolného typu paměťové karty.

V nabídce „Start / / Všechny programy“ se mi přestaly řadit jednotlivé položky. Velmi mi to ztěžuje hledání. Lze to nějak vyřešit?

Otevřete nabídku **Start / / Všechny programy**, na kterékoli místo klikněte pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Seřadit podle názvu** (obr. 2).

OBR. 2

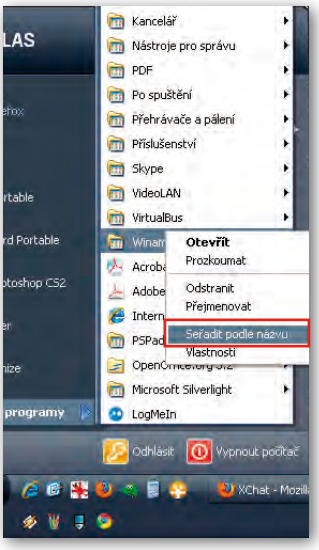

INZERCE

Inzerce

PŘÍŠTĚ

▶ 25. ŘÍJNA 2010

PPK CD 22/10

PLNÁ VERZE

Paragon System Backup 2010 SE

Na příštím PPK CD najdete opět hned několik bonusů. Kromě jiného vám na cédéčku přineseme plnou verzi programu Paragon System Backup 2010 SE, která slouží k pravidelnému zálohování kompletního obsahu pevného disku počítače. Pomůže tedy nejen při zálohování uživatelských souborů, ale i při zálohování instalace operačního systému, všech používaných programů, ovladačů hardwaru a vašich vlastních uživatelských nastavení. Mezi bonusy najdete i poslední díl výukového videokurzu Video-Office 2003&2007, který je určen pro všechny zájemce o zvládnutí základních funkcí programů Word a Excel 2003&2007 a o efektivní využívání jejich rozsáhlých možností. Dále pro vás připravujeme rubriku „Stahujeme z internetu“ a na cédéčku najdete i pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

STYLOVÉ FOTOAPARÁTY

Vzhled na prvním místě

Před více než rokem jsme vám představili řadu stylových kompaktů, tedy malých fotoaparátů, u nichž se výrobci často více soustřeďují na vzhled než na záplavu funkcí. Je tedy na čase se poohlédnout, jak se situace změnila a co nového nám výrobci v této kategorii připravili. Dříve se jednalo o dražší kompakty s malým přiblížením a často i s velkou nejkratší ohniskovou vzdáleností. Rok je u kompaktů dlouhá doba, a tak zjistíme, zda se parametry zlepšily, nebo zda vše zůstalo při starém.

KANCELÁŘ

MS Office 2010

Na trhu je již několik týdnů nejnovější verze kancelářského balíku MS Office (je lokalizována do češtiny). Co nového nabízí a za jakých podmínek si ji můžete koupit? Na tyto otázky vám odpovíme v příštím čísle Počítače pro každého.

RYCHLOST INTERNETU

Internet na maximum

Platíte za internetovou přípojku s deklarovanou rychlostí, které tato linka nikdy nedosáhne? Máte pocit, že čím rychlejší internetovou přípojku máte, tím pomaleji se webové stránky načítají? Nejste sami, tyto problémy má mnoho uživatelů. V příštím vydání vám vysvětlíme, kde je zakopán pes, a samozřejmě vám poradíme, jak ze své internetové přípojky vytěžit maximum.

PŘEDSTAVUJEME

Zajímavé produkty

V příštím vydání PPK samozřejmě nebudou chybět recenze zajímavých produktů. Upozorňujeme na designově velmi podařený telefon Samsung i900 Galaxy S s vynikajícím a velkým displejem a s bohatou nabídkou funkcí, mezi něž patří např. adaptér Wi-Fi standardu 802.11n, integrovaný GPS přijímač a podpora pro rychlý datový přenos realizovaný přes 3G. Z oblasti softwaru vám představíme horkou novinku na trhu: Zoner Photo Studio 13. Jak název napovídá, jedná se o program určený pro správu, úpravu a publikování digitálních fotografií.

počítač PRO KAŽDÉHO

TOTO ČÍSLO VYŠLO: 11. 10. 2010
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.

Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Jan Lodl
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Grafická úprava: DTP Burda Praha
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Michaela Kadlecová, Milan Loucký, Jiří Macich, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Martin Taneček

Osvit a tisk: Česká unigrafie, a. s.

Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
Příjem objednávek:
tel.: 840 200 260, 541 233 232,
fax: 541 616 160,
e-mail: ppk@mediaservis.cz
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762, fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Praha, spol. s r. o.
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
IČO 15273598

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.